

Бюлетинът е изготвен по последни данни публикувани към Февруари 2018 г.

Цитираните данни в бюлетина са последните данни, публикувани в официалните източници: Министерство на финансите, Българска народна банка, Национален статистически институт, Национална агенция по заетостта.

Електронната система, използвана за теглене на данни от официалните източници е CEIC Data Manager.

Обединена българска банка
Структура
Главен икономист

За контакти:

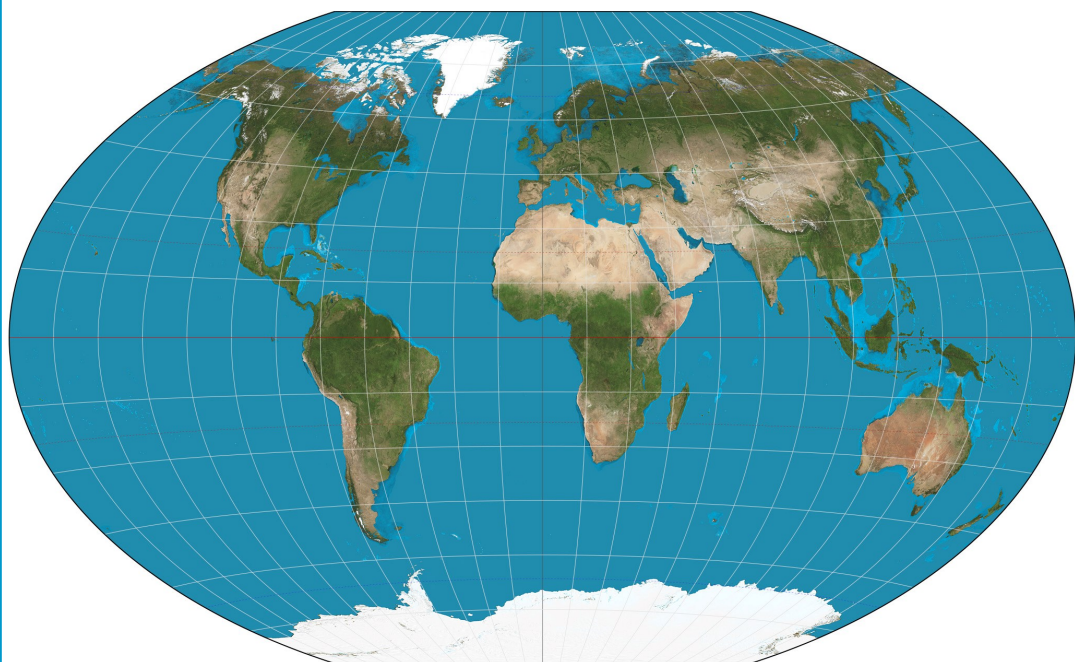
Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
sekova_p@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2980

Зафира Боюклиева
Главен анализатор
e-mail:
boyuklieva_z@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2981

Източник: https://en.wikipedia.org/wiki/World_map

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Февруари 2018 г.

гр. София

- Респондентите в проучването за професионалните прогнози на ЕЦБ за първо тримесечие 2018 отчетаха прогнозите за годишна инфлация по ХИПЦ - средно 1,5 %, 1,7 % и 1,8 % съответно за 2018, 2019 и 2020 г. Прогнозата за ръст на БВП в еврозоната е съответно 2,3 %, 1,9 % и 1,7 % за 2018, 2019 и 2020 г. Очакванията за нивото на безработица бяха ревизирани надолу във всички хоризонти, за да достигнат съответно 8,4 %, 7,9 % и 7,6 % за 2017 г., 2018 г.
- През 2017 г. БВП в Обединеното кралство като цяло се е увеличил с 1,8 %, в сравнение с 1,9 % през 2016 г.
- През четвърто тримесечие 2017 г. БВП на САЩ нараства с 2,6 % спрямо 3,2 % за трето тримесечие 2017 г. ИПЦ през януари 2018 г. нараства с 2,11 % на годишна база
- За фискалната година 2018 г. се очаква икономиката на Япония да се увеличи с 1,4 %. Основният ИПЦ за годината се очаква да нарасне с 1,4 %
- За 2018 г. китайското правителство се стреми към ръст на БВП от около 6,5 %, същият като през 2017 г., на фона на усилията за оттегляне, задържане на дългове и финансови рискове
- Политиците на ЕЦБ изразиха загриженост относно силата и нестабилността на еврото, което е източник на несигурност. Те също така се съгласиха, че езикът, отнасящ се до позицията на паричната политика, би могъл да бъде преразгледан на предстоящите срещи, като някои от членовете изразиха предпочитание за отпадане на количествените намаления във връзка с АПП в съобщението на Управителния съвет
- Английската централна банка гласува единодушно, за да запази процента на банките на 0,5 % на 8 февруари, както се очакваше широко, като се очаква инфлацията да остане около 3 % в краткосрочен план, отразявайки скорошните по-високи цени на петрола. Банката също предупреди, че лихвените проценти може да се повишат по-рано от очакваното, тъй като икономиката ще се разрасне по-бързо от очакваното през следващите няколко години, вдигайки инфлацията над 2 %. Комитетът също така единодушно гласува да запази акциите на покупките на държавни облигации в Обединеното кралство на GBP 435 млрд., а запасите от покупки на корпоративни облигации от нефинансови инвестиции до GBP 10 млрд.
- Икономическият растеж на САЩ през 2018 г. се очаква да надхвърли прогнозите на FOMC и условията на пазара на труда се очаква да се засилят допълнително в средносрочен план, което повишава вероятността за по-нататъшно постепенно засилване на политиката
- Японската централна банка запазва основния си краткосрочен лихвен процент на -0,1 %. Политиците също запазиха целта си за доходност от 10-годишни държавни облигации около нула процента и предложиха по-оптимистична представа за инфлационните очаквания. По отношение на размера на JGB, които ще бъдат закупени, Банката ще извършва покупка при годишен темп на нарастване от около 80 трилиона йени
- Китайската народна банка поддържа лихвените проценти за операциите на открития пазар, приети след решението на Федералния резерв за затягане на паричната политика
- Фючърсите върху американския суров петрол с доставка през март поскъпнаха с 0,78 % до 62,16 долара за барел. Повишението при сорта Брент е с 0,48 % до 65,15 долара за барел
- Пазарът на благородни метали и базови метали и суровини се очаква да бъде до голяма степен балансиран през 2018 г., като предлагането ще е достатъчно, за да отговори на търсенето
- На 21 февруари 2018, цената на пшеницата на международните пазари насрана със 0.75 % до USD 449,65 за бушел. По данни на Софийска стокова борса цената на хлебната пшеница е BGN 305 за тон, на царевичата е BGN 300 за тон и на слънчогледа BGN 580 за тон

- За януари-декември 2017 г. текущата и капиталовата сметка на платежния баланс на България е положителна и възлиза на 2,504 млрд. евро и заема 5,8 % от БВП
- За януари-декември 2017 ПЧИ в България нарастват с 37 % в сравнение с 2016 г. и възлизат на 901,9 млн. евро
- През януари 2018 г. чуждестранните резерви на БНБ възлизат на 43,5 млрд. лева (22,3 млрд. евро) и намаляват с 5,9 % на месечна база и с 3,7 % на годишна база
- През четвърто тримесечие на 2017 г БВП на България нараства с 3,6 % спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0,8 % спрямо трето тримесечие на 2017 г. Очакванията са БВП за 2017 г. да достигне ръст от 3,8 %
- През януари 2018 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 2.6 пункта спрямо декември 2017 година до 27 %. Подобрене на стопанската конюнктура е регистрирано в промишлеността и сектора на услугите, докато в строителството и търговията на дребно показателят остава приблизително на нивото си от предходния месец
- През декември 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, нараства с 0,7 % в сравнение с ноември 2017 година. През декември 2017 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 2,0 % спрямо съответния месец на 2016 година
- През декември 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ нараства с 0,5 % на месечна база и с 4,9 % на годишна база
- По предварителни данни през декември 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 3,0 % под равнището от предходния месец. През декември 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 4,1 %
- През януари 2018 г. инфлацията в България нараства с 0,3 % на месечна база и с 1,8 % на годишна база
- Общият индекс на цените на производител през декември 2017 г. остава непроменен в сравнение с предходния месец, а спрямо декември 2016 г. е отчетено увеличение с 4.1 %. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през декември 2017 г. нараства с 0.1 % спрямо предходния месец, а спрямо съответния месец на предходната година е регистриран ръст от 5.1 %
- През януари 2018 г. безработицата в България е 7,2 % и намалява с 1 процентен пункт на годишна база. През четвърто тримесечие 2017 г. безработицата в България намалява до 5,6 % по данни на НСИ
- Общият доход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 449 лв. и нараства с 9.3 % спрямо същото тримесечие на 2016 година. Общият разход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 368 лв. и се увеличава с 13.2 % спрямо същото тримесечие на 2016 година
- Приходите от нощувки през декември 2017 г. достигат 44.3 млн. лв., или с 6.6 % повече в сравнение с декември 2016 година
- През четвъртото тримесечие на 2017 г. 1 329.7 хил. български граждани са реализирали туристически пътувания. Преобладаващата част от тях - 85.2 %, са пътували само в страната, 11.1 % - само в чужбина, а 3.7 % са пътували както в страната, така и в чужбина. В сравнение със същото тримесечие на 2016 г. общият брой на пътувалите лица на възраст 15 и повече навършени години нараства с 59.5 %

- Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за 2017 г. е положително в размер на 845,2 млн. лв. (0,8 % от прогнозния БВП). Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за месец януари 2018 г. се очаква да бъде положително в размер на 1 211,4 млн. лв. (1,1 % от прогнозния БВП)
- Към края на декември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 667,1 млн. евро и заема 24,9 % от БВП
- Към края на декември 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % до 85,727 млрд. лв. Вътрешният кредит възлиза на 54,398 млрд. лв. и нараства с 6,8 % на годишна база
- През януари 2018 г. основният индекс на БФБ-София регистрира ръст от 5,2 % до 712.73 пункта. Индексът на най-ликвидните компании BGBX 40 се повиши с 4,7 % до 138.23 пункта. Равнопретегленият BG TR30 регистрира ръст от 2,8 % до 571.59 пункта през януари. Измерителят на имотните компании BGREIT се понижи с 0,6 % до 115.41 пункта
- Брутните кредити и аванси от клиенти през периода януари – декември 2017 г. нарастват с 1,6 млрд. лева и отчитат ръст от 3 % на годишна база до 56,1 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 57,7 %. В края на 2017 г. депозитите от клиенти в банковата система се увеличават с 4,3 млрд. лв. или с 5,8 % на годишна база до 78,4 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 80,7 % от БВП

Съдържание

I. ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни	6
Евро зона	6
Обединено Кралство Великобритания	6
САЩ	7
Япония	7
Китай	7
Политика на Централните банки	8
ЕЦБ	8
Централна банка на Англия	9
Федерален резерв на САЩ	9
Централна банка на Япония	10
Народна банка на Китай	10
Международни цени на борсови стоки	11
Петрол	11
Метали	11
Селскостопански продукти	12

II. БЪЛГАРИЯ

Външен сектор	14
Платежен баланс	14
Преки чуждестранни инвестиции	14
Международни резерви	15
Реален сектор	15
Брутен вътрешен продукт	15
Бизнес климат	16
Индекс на промишленото производство	17
Търговия на дребно	18
Строителство	18
Туризм	19
Безработица	19
Доходи, разходи и потребление на домакинствата	20
Инфлация	21
Общ индекс на цените на производител в промишлеността	21
Фискален сектор	22
Бюджетно салдо	22
Държавен дълг	23
Паричен сектор	24
Капиталов пазар	25
Банков сектор	26
Приложение	29
Дефиниции и методологически бележки	48

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

Респондентите в проучването за професионалните прогнози на ЕЦБ за първо тримесечие 2018 отчетоха прогнозите за годишна инфлация по ХИПЦ - средно 1,5 %, 1,7 % и 1,8 % съответно за 2018, 2019 и 2020 г. Прогнозата за ръст на БВП в еврозоната е съответно 2,3 %, 1,9 % и 1,7 % за 2018, 2019 и 2020 г. Очакванията за нивото на безработица бяха ревизирани надолу във всички хоризонти, за да достигнат съответно 8,4 %, 7,9 % и 7,6 % за 2017 г., 2018 г.

ЕЦБ публикува резултатите от проучването за професионалните прогнози за първо тримесечие 2018. Респондентите в проучването за професионалните прогнози на ЕЦБ за първо тримесечие 2018 отчетоха прогнозите за годишна инфлация по ХИПЦ - средно 1,5 %, 1,7 % и 1,8 % съответно за 2018, 2019 и 2020 г. Това представлява ревизия нагоре с 0.1 процентни пункта както за 2018, така и за 2019 г. в сравнение с предишното проучване. Средните дългосрочни инфлационни очаквания (които, както всички останали дългосрочни очаквания в проучването за професионалните прогнози, посочени за 2022 г.), остават стабилни на 1,9 %. Очакванията на респондентите в проучването за професионалните прогнози за реално нарастване на БВП в еврозоната са съответно 2,3 %, 1,9 % и 1,7 % за 2018, 2019 и 2020 г. Това представлява ревизии нагоре с 0.4 и 0.2 процентни пункта съответно за 2018 г. и 2019 г. в сравнение с предходното проучване. Средните дългосрочни очаквания за реалния растеж на БВП на еврозоната останаха непроменени на 1,6 %. Очакванията за нивото на безработица бяха ревизирани надолу във всички хоризонти, за да достигнат съответно 8,4 %, 7,9 % и 7,6 % за 2017 г., 2018 г. и 2019 г. и 7,5 % за дългосрочен план. Ревизиите надолу бяха по-големи за по-далечните прогнозни хоризонти.

Таблица: Резултати от Прогнозата на професионалните прогнозатори на ЕЦБ за първо тримесечие 2018 г. (процент на годишно нарастване, ако не е упоменато нещо друго)				
Хоризонт на прогнозата	2018	2019	2020	Дългосрочна прогноза
ХИПЦ инфлация				
Прогноза за Q1 2018	1.5	1.7	1.8	1.9
Предишна прогноза (Q4 2017)	1.4	1.6	-	1.9
ХИПЦ без храни и енергия				
Прогноза за Q1 2018	1.2	1.5	1.7	1.8
Предишна прогноза(Q4 2017)	1.4	1.5	-	1.8
Ръст на БВП				
Прогноза за Q1 2018	2.3	1.9	1.7	1.6
Предишна прогноза (Q4 2017)	1.9	1.7	-	1.6
Безработица				
Прогноза за Q1 2018	8.4	7.9	7.6	7.5
Предишна прогноза (Q4 2017)	8.6	8.2	-	7.9

Източник: ЕЦБ

Обединено Кралство Великобритания

През 2017 г. БВП като цяло се е увеличил с 1,8 %, в сравнение с 1,9 % през 2016 г.

През 2017 г. БВП като цяло се е увеличил с 1,8 %, в сравнение с 1,9 % през 2016 г., а това е най-бавният темп от 2012 г., главно поради забавяне на растежа на услугите (1,6 % срещу 2,5 % през 2016 г.). В рамките на услугите продукцията се забавя с по-бавни темпове за всички компоненти: дистрибуция, хотели и ресторанти (2,1 % спрямо 4,7 %); транспорт, съхранение и комуникации (2,7 % спрямо 4,7 %); бизнес услуги и финанси (1,8 % спрямо 2,2 %); и правителствени и други услуги (0,4 % спрямо 0,6 %). Междувременно производството нараства по-бързо (с 2 % срещу 1,3 %), което се засилва основно от преработването (2,7 % срещу 0,9 %) и добивната промишленост (0,6 % срещу 0 %). Ръстът на строителната продукция също се ускорява до 5,1 % от 3,9 % през 2016 г. Коефициентът на безработица в Обединеното кралство нарасна до 4,4 % през четвърто тримесечие на 2017 г. от 42-годишно дъно от 4,3 % през периода юли-септември, докато пазарите очакват процентът да остане непроменен. Процентът на инфлацията в Обединеното кралство възлиза на 3 %

през януари 2018 г., непроменен спрямо предходния месец. Цените за отдих и култура се увеличават, разходите за храна и транспорт нараснаха с по-мек темп.

САЩ

През четвърто тримесечие 2017 г. БВП на САЩ нараства с 2,6 % спрямо 3,2 % за трето тримесечие 2017 г. ИПЦ през януари 2018 г. нараства с 2,11 % на годишна база

Американската икономика се е увеличила с 2,6 % на тримесечна база през последното тримесечие на 2017 г., под 3,2 % през предходния период. Намалването на растежа на реалния БВП през четвъртото тримесечие се дължи на спад в инвестициите в складови запаси, частично компенсирани от ускоренията в износа, нерезидентните дълготрайни инвестиции, държавните и местните държавни разходи и разходите на федералното правителство, нарасналия внос. Потребителските цени в Съединените щати се увеличават с 2,1 % на годишна база през януари на 2018 г., което е същото както през декември и над очакванията на пазара от 1,9 %. Забавянето на цените на бензина и електроенергията беше компенсирано от по-високите разходи за храна и медицински грижи. Месечният темп на инфлация е нараснал до 0.5 % от 0.2 % при увеличение на разходите на базата на широка основа.

Япония

За фискалната година 2018 г. се очаква икономиката на Япония да се увеличи с 1,4 %. Основният ИПЦ за годината се очаква да нарасне с 1,4 %

Японската икономика вероятно ще продължи умереното си разширяване. През фискалната година от 2018 г. вътрешното търсене вероятно ще последва възходящ тренд, като благоприятният цикъл от приходи към разходи ще се запази както в корпоративния, така и в домакинския сектор, на фона на силно настаняването на финансовите условия и основания чрез минали мерки за стимулиране на правителството. Фиксираните инвестиции в бизнеса вероятно ще продължат да се увеличават, благодарение на уязвимите финансови условия, повишените очаквания за растеж и увеличаването на инвестициите, свързани с олимпийските игри, както и инвестициите за спестяване на труда за справяне с недостига на работна ръка. Очаква се частното потребление да продължи умерената тенденция на нарастване, тъй като заетостта и доходите продължават да се подобряват. Очаква се публичните инвестиции да останат на сравнително високо ниво, което отразява главно търсенето, свързано с олимпийските игри, въпреки че положителните ефекти, произтичащи от предишните мерки за стимулиране, вероятно ще намалее умерено. Междувременно се очаква икономиките в чужбина да продължат да растат с умерени темпове. Очаква се износет да продължи умерената си тенденция на нарастване в края на този растеж в отвъдморските икономики. За фискалната година 2018 г. се очаква икономиката на Япония да се увеличи с 1,4 %. Основният ИПЦ за годината се очаква да нарасне с 1,4 %, както и предходните прогнози. По отношение на перспективата годишният темп на изменение на индекса на потребителските цени вероятно ще продължи да се покачва и ще нарасне до 2 %, главно на фона на подобряването на разликата в производството и на покачването на средно- до дългосрочните - инфлационни очаквания. Сравнявайки текущите прогнози с предходните, прогнозните темпове на нарастване на индекса на потребителските цени са повече или по-малко непроменени. Скоростта на годишната промяна в ИПЦ, достигаща около 2 %, вероятно ще се запази до края на 2019 година.

Китай

За 2018 г. китайското правителство се стреми към ръст на БВП от около 6,5 %, същият като през 2017 г., на фона на усилията за оттегляне, задържане на дългове и финансови рискове

Китайската икономика се е увеличила с 6,8 % на годишна база през последното тримесечие на 2017 г., което е същото като през предходните три месеца и надхвърля пазарните очаквания от 6,7 %. Отчитайки пълния 2017 г., икономиката нарасна с 6,9 %, далеч над официалната цел от близо 6,5 % и 26 % от нивото от 6,7 % през 2016 г. Силният ръст в промишлеността и износа и устойчивият пазар на недвижими имоти бяха основните двигатели на разширяването. За 2018 г. китайското правителство се стреми към ръст от около 6,5 %, същото като през 2017 г., на фона на усилията за оттегляне, задържане на дългове и финансови рискове. Потребителските цени на Китай нараснаха с 1,5 % на годишна база

през януари на 2018 г., след като се повишиха с 1,8 % през предходния месец. Това е най-ниската инфлация от юли 2017 г., тъй като цената на нехранителните стоки нараства с по-бавни темпове, а разходите за храна намаляват допълнително.

Политика на Централните банки

ЕЦБ

Политиците на ЕЦБ изразиха загриженост относно силата и нестабилността на еврото, което е източник на несигурност. Те също така се съгласиха, че езикът, отнасящ се до позицията на паричната политика, би могъл да бъде преразгледан на предстоящите срещи, като някои от членовете изразиха предпочитание за отпадане на количествените намаления във връзка с АПП в съобщението на Управителния съвет

Ефектът върху икономиката на еврозоната също ще зависи от степента и устойчивостта на поскъпването на валутния курс. В този контекст бе отбелязано, че валутният курс на еврото е бил обект на силни колебания в миналото и че е трябвало да се определи доста ограничената способност на икономистите да предвидят бъдещото развитие на валутния курс, включително риска от по-нататъшно поскъпване на еврото. Също така бяха изразени опасения относно последните изказвания на международната сцена за развитието на обменния курс и, в по-широк смисъл, цялостния статут на международните отношения. Значението на спазването на договорените изявления за обменния курс бе подчертано, като това, което беше включено в комюникето от октомври 2017 г. на 36-ото заседание на Международния валутен и финансов комитет на МВФ, в което се посочва, че прекомерната волатилност или нестандартните движения на обменните курсове могат да имат неблагоприятно въздействие последиците от икономическата и финансова стабилност и че членовете ще се въздържат от конкурентни девалвации и няма да насочат курсовете си към обменни курсове за конкурентни цели. Членовете на УС признаха необходимостта от постоянство в комуникацията, което доведе до повторно подчертаване на доверието в перспективите, особено по отношение на инфлацията, като същевременно се запази политическата позиция, основана на широкия спектър от налични политически инструменти и установената последователност на политическите инструменти. В този контекст бе отбелязано, че комуникацията в областта на паричната политика ще продължи да се развива в съответствие с променящото се състояние на икономиката в съответствие с насоките на ЕЦБ за бъдещето, с цел избягване на резки или неправилни корекции на по-късен етап. Обаче промените в комуникацията по принцип се считат за преждевременни в този момент, тъй като инфлационните тенденции остават слаби въпреки силния темп на икономическо разширяване. Поради това Управителният съвет повтори твърдия си ангажимент към целта си за ценова стабилност и по-конкретно да изпълни обещанието си да осигури устойчива възвращаемост на процентите на инфлация до нива, по-ниски от, но близки до 2 %. Беше подчертано, че паричната политика трябваше да остане търпелива и упорита, докато предпазливостта трябва да се упражнява по отношение на съобщението на Управителния съвет. Членовете на УС категорично изразиха съгласие, че всяко по-нататъшно съобщение на Управителния съвет относно паричната политика ще се развива постепенно и в съответствие с подобренията в средносрочните прогнози за инфлацията. Комуникацията ще се развива естествено и в съответствие с насоките на ЕЦБ за бъдещето, в случай че инфлацията направи по-нататъшен напредък към постигането на целта на Управителния съвет за инфлацията, както е посочено в установените критерии за трайно приспособяване на инфлацията. Езикът, отнасящ се до позицията на паричната политика, може да бъде преразгледан в началото на тази година като част от редовната преоценка на предстоящите срещи на паричната политика. В този контекст някои членове изразиха предпочитание да отпаднат намаленията свързани с АПП в съобщението на Управителния съвет, като осезаемо отражение на засиленото доверие в трайно приспособяване на пътя на инфлацията. Въпреки това се стигна до заключението, че подобна корекция е преждеременно и все още не е оправдана. Също така беше припомнено, както и в предишни случаи, че дори когато нетните покупки са прекратени, позицията на паричната политика ще остане силно амбициозна, тъй като еволюцията на инфлацията ще продължи да зависи от продължаването на реинвестициите за продължителен период от време и от оставащите експозиции на облигациите, достигнати след покупките на нетни активи на ЕЦБ.

Централна банка на Англия

Английската централна банка гласува единодушно, за да запази процента на банките на 0,5 % на 8 февруари, както се очакваше широко, като се очаква инфлацията да остане около 3 % в краткосрочен план, отразявайки скорошните по-високи цени на петрола. Банката също предупреди, че лихвените проценти може да се повишат по-рано от очакваното, тъй като икономиката ще се разрасне по-бързо от очакваното през следващите няколко години, вдигайки инфлацията над 2 %. Комитетът също така единодушно гласува да запази акциите на покупките на държавни облигации в Обединеното кралство на GBP 435 млрд., а запасите от покупки на корпоративни облигации от нефинансови инвестиции до GBP 10 млрд.

Индексът на потребителските цени спадна от 3,1 % през ноември до 3,0 % през декември 2017 г. Очаква се инфлацията да остане около 3 % в краткосрочен план, отразявайки скорошните по-високи цени на петрола. По-общо казано, устойчивата по-висока целева инфлация се запазва почти изцяло поради влиянието на по-високите цени на вноса след обезценяването на стерлинга. Увеличаването на краткосрочните мерки за ръст на заплатите през последните тримесечия и редица показатели, които сочат, че ръстът на заплатите ще се увеличи допълнително в отговор на затавящия се пазар на труда, ще даде увереност, че ръстът на заплатите и разходите за труд на единица продукция ще нарасне до целеви проценти. Изчислено е, че прогнозната инфлация на ИПЦ постепенно се понижава спрямо прогнозата, но остава над целта от 2 % в централната прогноза на КПП. Както и в предишните доклади, прогнозите на КПП са обусловени от средната стойност на редица възможни резултати за последващите търговски отношения на Обединеното кралство с Европейския съюз. Прогнозите също така предполагат, че междувременно домакинствата и фирмите базират решенията си на очакванията за гладко приспособяване към новите търговски отношения. Развитието на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз - и по-специално реакцията на домакинствата, предприятията и цените на активите към тях - остава най-същественото влияние и източник на несигурност по отношение на икономическите перспективи. При такива изключителни обстоятелства правомощията на КПП уточняват, че Комитетът трябва да балансира всякакви компромиси между скоростта, с която възнамерява да върне устойчиво инфлацията към целта, и подкрепата, която паричната политика предоставя на работните места и дейностите. През изминалата 2017 година устойчивото усвояване на отпуснатите средства намали степента, до която е подходящо КПП да приеме удължен период на инфлация над целта. Следователно на заседанието си през ноември 2017 г. Комитетът умерено затяга позицията на паричната политика, за да върне устойчиво инфлацията към целта. От ноември перспективата за по-голяма степен на прекомерно търсене през прогнозния период и очакванията, че инфлацията ще остане над целта, допълнително намали компромиса, в рамките на който КПП трябва да балансира. Поради това е целесъобразно да се определи паричната политика, чрез която инфлацията да се възстанови устойчиво до нейната цел в по-конвенционален хоризонт. Комитетът счита, че ако икономиката се развие като цяло в съответствие с прогнозите за инфлацията през февруари, паричната политика ще трябва да бъде затегнато малко по-рано и с малко по-голяма степен през прогнозния период, отколкото се очакваше по време на доклада от ноември за да се върне устойчиво инфлацията към целта. Във връзка с тези съображения всички членове смятат, че настоящата политическа позиция остава подходяща за балансиране на изискванията на компетентността на КПП. Всяко бъдещо увеличение на банковия курс се очаква да бъде постепенно и в ограничена степен. Комитетът ще следи отблизо входящите доказателства за прогресиращата икономическа перспектива и е готов да отговори на развитията, докато те се постигнат, за да се осигури устойчива възвръщаемост на инфлацията до целта от 2 %.

Федерален резерв на САЩ

Икономическият растеж на САЩ през 2018 г. се очаква да надхвърли прогнозите на FOMC и условията на пазара на труда се очаква да се засилят допълнително в средносрочен план, което повишава вероятността за по-нататъшно постепенно засилване на политиката

При разглеждането на паричната политика участниците обсъдиха последствията от неотдавнашното икономическо и финансово развитие за перспективите за икономически растеж, условията на пазара на труда и инфлацията и на свой ред за подходящия път на коефициента на федералните средства. Участниците се съгласиха, че постепенният подход за повишаване на целевия диапазон за процента на федералните фондове остава подходящ и потвърждава, че корекции-

те в политиката ще зависят от оценката им за развитието на икономическите перспективи и рисковете за перспективите спрямо целите на политиката на Комитета. Участниците очакват икономическата активност да се разраства с умерени темпове в средносрочен план. Те очакват темпът на икономически растеж през 2018 г. да надхвърли прогнозите за дългосрочния устойчив темп, като условията на пазара на труда ще се засилят още повече. Редица участници посочиха, че са увеличили прогнозите си за икономически растеж в краткосрочен план в светлината на силата на последните данни за икономическата активност в САЩ и в чужбина, както и на база на ефектите от наскоро въведените данъчни промени. Няколко други посочват, че възходящите рискове за перспективите за икономическа активност в близко бъдеще може да се увеличат. По-голямата част от участниците отбелязаха, че по-силната перспектива за икономически растеж повишава вероятността за по-нататъшно постепенно засилване на политиката. Почти всички участници продължават да предвиждат, че инфлацията ще достигне до целта на Комитета от 2 % в средносрочен план, тъй като икономическият растеж остава над тенденцията и пазарът на труда остава силен; мнозина коментират, че последните събития доведоха до увеличаване на доверието им в перспективите за по-нататъшен напредък към постигането на 2-процентната инфлационна цел на Комитета. Двама от тях отбелязаха, че засилването на темповете на икономически растеж може да затегнат условията на пазара на труда, дори повече, отколкото се очаква понастоящем, като представляват риск за инфлацията и финансовата стабилност, свързани с значително надхвърляне на пълната заетост. Някои участници отбелязват значителен риск инфлацията да продължи да бъде по-ниска от целта на Комитета. Тези участници не виждат достатъчно солидни доказателства, че силата на икономическата активност и на пазара на труда се проявяват до значителен натиск върху заплатите или инфлацията. Те преценяват, че Комитетът може да си позволи внимателно да увеличи целевия диапазон на размера на федералните средства, за да подкрепи по-нататъшното укрепване на пазара на труда и да позволи на участниците да преценят дали входящата информация за инфлацията показва, проследяване на целта на Комитета. Някои участници също коментираха вероятната еволюция на процента на неутралните федерални фондове. Според повечето оценки неутралното ниво на лихвения процент на федералните фондове през последните години беше много ниско, но се очакваше бавно да се повиши с течение на времето към по-дългосрочното ниво. Перспективата за неутралния процент е несигурна и ще зависи от взаимодействието на редица фактори. Например, неутралната лихва, която като че ли е паднала рязко по време на Глобалната финансова криза, когато финансовите затруднения ограничават търсенето, и може да се увеличи повече от предвиденото, след като световната икономика се засили. Като алтернатива, по-дългосрочното ниво на неутралната ставка може да остане ниско при липсата на фундаментални промени в тенденциите в производителността, демографските данни или търсенето на безрискови активи.

Централна банка на Япония

Японската централна банка запазва основния си краткосрочен лихвен процент на -0,1 %. Политиците също запазиха целта си за доходност от 10-годишни държавни облигации около нула процента и предложиха по-оптимистична представа за инфлационните очаквания. По отношение на размера на JGB, които ще бъдат закупени, Банката ще извършва покупка при годишен темп на нарастване от около 80 трилиона йени

Японската централна банка също така реши с единодушие да закупи фондове, търгувани на борсата (ETFs) и инвестиционни тръстове за инвестиции в недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че неизплатените им суми да се увеличават с годишни темпове от около 6,0 трилиона йени и около 90 милиарда йени. Що се отнася до корпоративните покупки и корпоративните облигации, Банката ще запази нивата им, съответно от 2,2 трлн. йени и 3,2 трлн. йени. Междувременно в тримесечен преглед на прогнозите, Централната банка на Япония запази основната си прогноза за ИПЦ за фискалната 2017 г. на 0,8 %. Очаква се средносрочните и дългосрочните инфлационни очаквания да се повишат, тъй като позицията на фирмите постепенно се пренасочва към повишаване на заплатите и цените, като се продължава подобряването на производствената разлика. Като се има предвид времето, през което инфлацията да достигне 2 %, политиците заявиха, че вероятно ще бъдат около фискалната 2019 година. Що се отнася до БВП, централната банка заяви, че прогнозните темпове на растеж са повече или по-малко непроменени спрямо по-ранна прогноза.

Народна Банка на Китай

Китайската народна банка поддържа лихвените проценти за операциите на открития пазар, приети след решението на Федералния резерв за затягане на паричната политика

Китайската народна банка повиши лихвените проценти за операциите на открития пазар с 5 б.т. на 14 декември 2017 г., след като решението на Федералния резерв за затягане на паричната политика. Процентът на 7-дневните обратни репо споразумения бе увеличен до 2,5 %, а за 28-дневния обменен курс на обратно изкупуване се повиши до 2,8 %. Това беше третото повишение за репо сделки тази година след март. В същото време РВос повиши лихвения процент за едногодишния си средносрочен кредитен инструмент с 5 б.т. до 3,25 %. "Корекцията нагоре отразява търсенето и предлагането на пазара и е" нормална пазарна реакция "на увеличението на лихвените проценти на Федералния резерв.

Международни цени на борсови стоки

Петрол

Фючърсите върху американския суров петрол с доставка през март поскъпнаха с 0,78 % до 62,16 долара за барел. Повишението при сорта Brent е с 0,48 % до 65,15 долара за барел

Цените на петрола достигнаха двуседмичен връх по време на азиатската търговия на фона на добро представяне на глобалните капиталови пазари, но и на притеснения относно покачващо се напрежение в Близкия изток. Фючърсите върху американския суров петрол с доставка през март поскъпнаха с 0,78 % до 62,16 долара за барел. Повишението при сорта Brent е с 0,48 % до 65,15 долара за барел. Междувременно, премиерът на Израел Бетамин Нетаняху заяви, че Израел може да предприеме действия директно срещу Иран, а не само срещу неговите съюзници в Близкия изток. Напрежението между двете страни се повиши преди девет дни, когато беше свален ирански дрон, навлязъл в израелското въздушно пространство. Петролът получи подкрепа от позитивното настроение на капиталовите пазари, но напрежение върху цената му може да се очаква заради нарастващото американско производство и отслабването на долара. Освен това обемите на търговия в началото на седмицата са по-слаби от обикновено заради официалните празници в САЩ, Китай и Индия. Броят на работещите платформи за добив на петрол в САЩ, които са важен показател за бъдещото производство, са се увеличили със 7 до 798, достигайки най-високото си ниво от април 2015 г. според данни на General Electric's Baker Hughes. За първи път от юни броят на платформите расте за четвърта поред седмица. Нарастващото производство в САЩ подкопава усилията на Организацията на страните износителки на петрол и Русия да ограничат произведената продукция с 1,8 млн. барела дневно до края на 2018 г. В кръг „Нехранителни стоки“ на ССБ АД продължават активните сделки от групата на енергоносители и горива. Сделки се сключиха за бензин А 95 Н в диапазона от 1616,67 – 1755,83 лв/хил.литра, бензин А98Н на цена 1933,33 лв/хил.литра, дизелово гориво в диапазон 1616,67 – 1780,33 лв/хил.л, гориво за отопление от 1509,00 до 1519,44 лв/хил.литра. Имаше също сделки за втечен газ пропан бутан на цена 1518.00 лв/тон и предлагане на различни видове масла.

Метали

Пазарът на благородни метали и базови метали и суровини се очаква да бъде до голяма степен балансиран през 2018 г., като предлагането ще е достатъчно, за да отговори на търсенето

Няколко ключови фактора ще оформят, това което предстои през 2018 г., както за благородните, така и за базовите метали и суровини. Като потребител на около половината от суровините по света, Китай ще продължи да оказва голямо влияние върху суровинните пазари и през 2018 г. Мерките на Пекин срещу замърсяването на околната среда и срещу излишните производствени капацитети би трябвало да окажат сериозна подкрепа за алуминия, стоманата и желязната руда. Това би трябвало да компенсира ефекта от по-затегнатата парична политика и забавянето на ръста на пазара на жилищни имоти. Алуминият, най-вече, може да е звездата. На фона на очаквания ръст в производството на Китай (едва 2 млн. тона в следващите пет години) и вследствие на все още голямото местно търсене, износьт е естествено да нама-

лее. При стоманата пренасочването от замърсяващите околната среда заводи към такива, които са по-ефективни ще породи необходимостта от висококачествена желязна руда, което пък ще увеличи рентабилността на големите доставчици като BHP Billiton, Vale и Rio Tinto. Анализатори и инвеститори обаче ще следят и икономическия растеж извън Китай. На фона на запълнените поръчки за доставки и нарастващото производство в ключови промишлени държави би могъл да последва период на възстановяване на стоковите запаси. Пазарът на медта се очаква да бъде до голяма степен балансиран през 2018 г., като предлагането ще е достатъчно, за да отговори на търсенето. Това, което би могло да попречи на баланса, са редица трудови договори, които предстои да бъдат разгледани следващата година във важни страни производителки на метала като Чили и Перу. В следващите 12 месеца трябва да се проведат преговорите по близо 30 различни колективни трудови договори, което може да засегне около 25 % от предлагането на медта в световен мащаб. Това включва и Ескондида, най-голямата медна мина в света, която се намира в Чили, където един от трудовете синдикати вече организира еднокдневна предупредителна стачка. На фона на по-високите цени (медта се търгува близо до цената от 7 000 долара за тон) работниците няма да са в настроение да отстъпят лесно от позициите си. Това може да предизвика големи движения в цената през следващата година. Кобалтът и литият, които са ключови компоненти за батериите, използвани в електромобилите, записаха силна година. Продажбите на електрически автомобили се очаква да надхвърлят 1 млн. за първи път. Цената на литиевия карбонат нарасна с 36 %, докато цената на кобалта се удвои. Въпреки това увеличаващото се предлагане и на двата метала крие рискове за цените през следващата година. Един от най-големите производители в света, чилийската SQM, води преговори за разрешаването на спора около това колко литий може да произвежда след избирането на милиардера Себастиан Пинера за президент. Редица нови проекти за производство на литий в Южна Африка и Австралия вероятно ще сложат край на недостига на пазара до 2019 г., след което ще последва период на свръхпредлагане. При кобалта предлагането идва от Glencore, която се очаква да удвои производството на подразделението си Katanga Mining в Демократична република Конго. Ако всичкото това количество излезе на пазара, тогава през 2019 г. ще има излишъци. Що се отнася до търсенето, ключова роля ще има Китай, която е най-големият пазар на електромобили в света. Пекин ограничава субсидиите за производство на автомобили в ползва на квотна система, която ще насърчава компаниите да произвеждат определен брой автомобили. Анализатори очакват промяната да се отрази на продажбите през 2018 г. С поскъпване от близо 10 % златото записа прилична година, въпреки че ръстът бе изпреварен от този при акциите в САЩ. След като поскъпна до над 1 350 долара за тройунция в началото на септември, което бе най-високото ниво от повече от година, скъпоценният метал отстъпи до около 1 260 долара за тройунция. Три фактора ще тласкат цената на златото надолу в следващите няколко месеца – икономическият растеж в развитите страни, вдигането на лихвите от страна на Федералния резерв на САЩ и вероятната липса на големи геополитически рискове или рецесия. Металът обаче все още може да бъде търсен от инвеститори за хеджиране на риска от понижение на щатската борса и заради увеличението на държавния дълг на САЩ вследствие на намаляването на данъците от страна на президента Доналд Тръмп. Паладият е най-добре представящата се суровина през тази година, като цената му скача с над 50 % до 17-годишен връх, докато собствениците на автомобили преминават от дизелови на бензинови коли, в чиито катализатори се използва металът. За сравнение, платината, която се използва в катализаторите на дизеловите автомобили, падна до 22-месечно дъно от 870 долара за тройунция през декември. Сериозното представяне на паладия го направи по-скъп от платината за първи път от 2001 г., което породи опасения, че автопроизводителите ще започнат да използват по-евтината платина в катализаторите. Големият въпрос за 2018 г. е дали тази тенденция ще се развие. Световният съвет по инвестиции в паладий обяви, че разполага с “доказателства въз основа на лични наблюдения”, че автопроизводителите обмислят да преминат от паладий към платина. Всеки подобен признак на промяна “вероятно ще окаже значителен ефект върху търсенето на паладий в краткосрочен и средносрочен план, ако се стигне до нея”. Възходът на електрическите автомобили представлява заплаха, както за паладия, така и за платината, защото електромобилите не използват катализатори.

Селскостопански продукти

На 21 февруари 2018, цената на пшеницата на международните пазари нарасна със 0.75 % до USD 449,65 за бушел. По данни на Софийска стокова борса цената на хлебната пшеница е BGN 305 за тон, на царевичата е BGN 300 за тон и на слънчогледа BGN 580 за тон

Цените FOB на основните зърнени контракти по световните борсови пазари бяха с разнопосочен тренд през към 21 февруари 2018 г., предимно заради метеорологичната обстановка в различните зърнопроизводителни региони и темпото на износ от различните точки по света. В Чикаго пшеницата поевтиня с 2.00 долара до 195,00 щд/тон, във Франция промяна нямаше (164.00 евро/тон), а в Украйна и Русия цената продължи да се вдига /с 2.00 долара/ заради продължаващите покупки от страна на Египет до съответно 199.00 и 208.00 щд/тон. При царевичката промяната в цените също е разнопосочна – повишение с 1.00 долар в САЩ, понижение с 1.00 долар в Аржентина и с 3.00 евро във Франция и съответните цени са 170.00 щд/тон, 175.00 щд/тон и 159.00 евро/тон. Рапицата в Емпорейския съюз /Euronext/ леко поскъпна с 1.00 евро до цена от 352.00 евро/тон, както и ечемикът във Франция, който я последва с плюс 4.00 евро до 169.00 евро/тон. Цената в Ротердам на нерафинираното слънчогледово олио се понижи драстично с 10,00 долара и сега цената му е отново 790.00 щд/тон, а цената на рафинираната захар в Лондон леко коригира на горе с 1,80 долара до 362,90 щд/тон. В кръг "Зърно" на Софийска стокова борса АД цените на контрактите не претърпяха значителни промени. Хлебната пшеница се предлагаше на 295.00-305.00 лв/тон, търсене имаше на 270.00 лв/т, царевичката е близо като цена – 290.00-300.00 лв/тон предлагане и 265.00 лв/тон търсене. Фуражна пшеница в чували и докарана до различни складове на купувача се изтъргува на цена 450.00 лв/тон, а предлагането за насипна от място е на 265.00-270.00 лв/тон. При маслодайния слънчоглед предложенията „купува“ са на 545.00 лв/тон, а „продавачите“ остават на 570.00-580.00 лв/тон. Всички цени са без ДДС.

БЪЛГАРИЯ

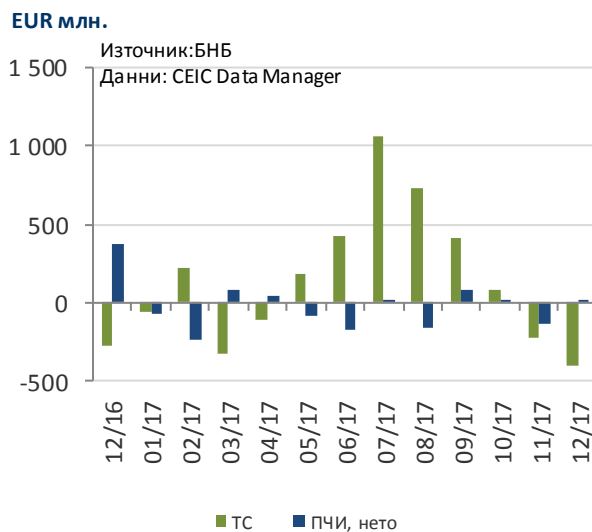
ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

За януари-декември 2017 г. текущата и капиталовата сметка на платежния баланс на България е положителна и възлиза на 2,504 млрд. евро и заема 5,8 % от БВП

По данни на БНБ за периода януари-декември 2017 г. текущата и капиталовата сметка на платежния баланс на България е положителна и възлиза на 2,504 млрд. евро, като през 2016 г. статистиката отчете излишък от 3,631 млрд. евро. Текущата и капиталова сметка през декември е отрицателна и възлиза на 310,6 млн. евро. За сравнение, преди година също имаше дефицит, който беше 248,5 млн. евро. През декември 2017 г. салдото по текущата сметка е отрицателно и възлиза на 407,6 млн. евро при дефицит от 274,5 млн. евро за декември 2016 г. За януари-декември 2017 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 1,980 млрд. евро при излишък от 2,561 млрд. евро за 2016 година. В края на декември 2017 г. търговското салдо по текущата сметка е на минус с 474,8 млн. евро, като година по-рано също имаше дефицит от 155,4 млн. евро. Акумулираните данни показват, че за миналата година търговският баланс е на минус с 2,041 млрд. евро, докато през 2016 г. дефицитът беше 984,4 млн. евро. През 2017 г. експортът възлиза на 25,818 млрд. евро, като нараства с 11,8 % (2,714 млрд. евро) в сравнение с 2016 г. За сравнение в периода януари – декември 2016 г. увеличението на годишна база беше с 5,4 %. През декември от България са изнесени стоки за 2,105 млрд. евро, което е 3,6 % годишен ръст. Вносът за миналата година възлиза на 27,859 млрд. евро, като годишният ръст е 15,7 % (3,771 млрд. евро). За сравнение импорът от януари до декември 2016 г. намалява на годишна база с 1,8 %. През декември в страната са влезли стоки за 2,579 млрд. евро, което е годишно увеличение с 18 % (393 млн. евро) спрямо година по-рано. Салдото по услугите за миналата година е положително и е в размер на 2,982 млрд. евро, като през 2016 година също беше на плюс с 3,092 млрд. евро. През декември то е положително в размер на 27,4 млн. евро, като за сравнение през последния месец на 2016 г. също беше положително и възлизаше на 58,5 млн. евро. През 2017 г. преките чуждестранни инвестиции в страната по предварителни данни са в размер на 901,9 млн. евро, като през периода януари – декември 2016 г. възлизат на 660 млн. евро. През декември 2017 г. те намаляват с 12,1 млн. евро, докато година по-рано спадът беше с 245,2 млн. евро. Преките инвестиции в чужбина през последния месец на 2017 г. нарастват с 6,6 млн. евро, при увеличение със 123,5 млн. евро за декември 2016 г. В централната банка отчитат, че за цялата 2017 година те се повишават с 275,6 млн. евро, докато през 2016 година имаха ръст от 320,2 млн. евро. Като не се отчитат измененията, дължащи се на курсови или ценови разлики, резервните активи на БНБ, които включват външните активи, с които централната банка разполага и контролира и се използват за пряко финансиране на дефицитите по платежния баланс, се повишават с 1,472 млрд. евро през декември. За сравнение, годишният ръст през последния месец на 2016 г. беше с 451,1 млн. евро. За 2017 г. резервите на БНБ намаляват с 98,9 млн. евро, докато през 2016 г. се увеличили с 3,467 млрд. евро.

Платежен баланс

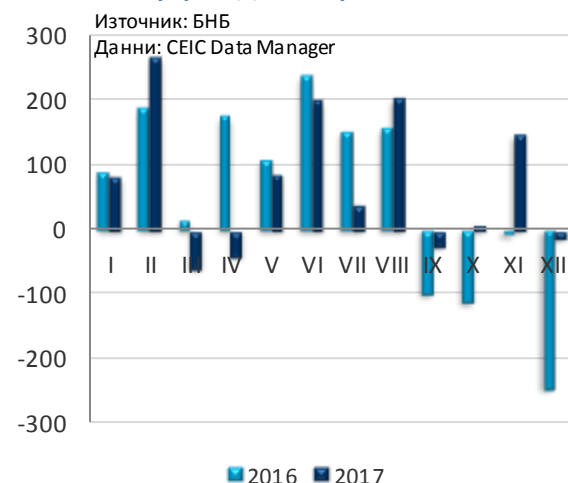
Преки чуждестранни инвестиции

За януари-декември 2017 г. ПЧИ в България са нараснали с 37 % в сравнение с 2016 г. и възлизат на 901,9 млн. евро

По данни на БНБ преките чуждестранни инвестиции, които влязоха в българската икономика през януари-декември 2017 г. отбелязаха 36,7 % годишен ръст и достигнаха 901,9 млн. евро, а увеличението е с 241,9 млн. евро. През декемв-

ри 2017 г. инвестициите намаляват с 12,1 млн. евро, докато през последния месец на 2016 г. спадът беше с 245,2 млн. евро. През 2017 г. дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) възлиза на 189,4 млн. евро. В централната банка пресметнаха, че той е по-нисък с 443,2 млн. евро от дяловия капитал за 2016 г., който беше в размер на 632,6 млн. евро. Нетните постъпления от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти от януари до декември възлизат на 10,8 млн. евро, докато за същия период на 2016 г. са били 63,1 млн. евро или отчитат спад от 82,88 % на годишна база. По страни най-голям дял в инвестициите в недвижими имоти през миналата година имат Русия (5,8 млн. евро, 53,6 %), Германия (1,2 млн. евро, 11,5 %) и Украйна (1,2 млн. евро, 11,1 % от общия размер за периода). По предварителни данни статия "Реинвестиране на печалба" (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) за 2017 г. възлиза на 229,8 млн. евро, докато през 2016 г. беше 341,2 млн. евро. В края на 2017 г. подстатия "Дългови инструменти" (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) достига 482,7 млн. евро, при отрицателна стойност от 313,8 млн. евро за 2016 г. Най-големите нетни преки инвестиции в страната за януари – декември 2017 г. по страни са от Холандия (875,7 млн. евро), Швейцария (126,6 млн. евро) и Германия (94 млн. евро).

Преки инвестиции:
EUR млн. Януари - Декември 2016/2017

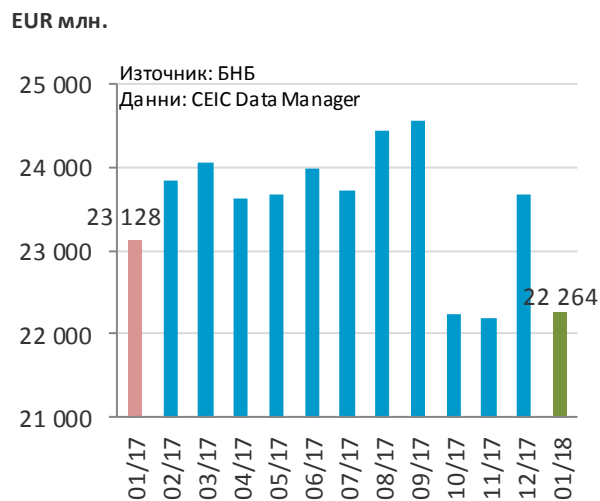

Международни резерви

През януари 2018 г. чуждестранните резерви на БНБ възлизат на 43,5 млрд. лева (22,3 млрд. евро) и намаляват с 5,9 % на месечна база и с 3,7 % на годишна база

По данни на БНБ през януари 2018 г. чуждестранните резерви в България са в размер на 43,5 млрд. лева (22,3 млрд. евро) и намаляват с 5,9 % на месечна база и с 3,7 % на годишна база. През януари 2018 г. структурата на пасивите на Управление „Емисионно“ на БНБ се променя по следния начин: намаление на парите в обръщение с 3,9 % или с 600 млн. лева до 15,1 млрд. лева. Задълженията към банки намаляват с 15 % или 2,1 млрд. лева до 11,8 млрд. лева. Депозитът на управление „Банково“ намалява със 125 хил. лева или 2,2 % на месечна база. В активите на валутния борд се наблюдават следните месечни изменения: намаления на парите в брой и депозитите в чуждестранна валута със 17,8 % или с 3,7 млрд. лева до 17,2 млрд. лева и лек спад от 0,3 % при монетарното злато. Инвестициите в ценни книжа нарастват с 4,5 % до 23,6 млрд. лева. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на чуждестранните резерви към краткосрочния външен дълг към края на ноември 2017 г. е 302.2 % спрямо 321.6 % в края на 2016 г. и 323.2 % в края на ноември 2016 г.

Чуждестранни резерви

РЕАЛЕН СЕКТОР

Брутен вътрешен продукт

През четвърто тримесечие на 2017 г. БВП на България нараства с 3,6 % спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0,8 % спрямо трето тримесечие на 2017 г. Очакванията са БВП за 2017 г. да достигне ръст от 3,8 %

Според експресните оценки на НСИ за четвърто тримесечие на 2017 г. БВП в номинално изражение достига 27 875 млн. лева. Реализираната добавена стойност през четвърто тримесечие на 2017 г. е 24 060 млн. лева. По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (82,3 %), което в стойностно изражение възлиза на 22 954 млн. лева. През четвърто тримесечие на 2017 г. бруто капиталобразуването е 6 297 млн. лв. и заема 22,6 % относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно. През четвърто тримесечие на 2017 г. спрямо трето тримесечие на 2017 г. БВП по сезонно изгладени данни се увеличава с 0,8 %. За същия период брутната добавена стойност нараства с 0,9 %. Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през четвърто тримесечие на 2017 г. принос за регистрирания икономически растеж спрямо третото тримесечие на 2017 г. има увеличението на крайното потребление - с 2,2 %. През четвърто тримесечие на 2017 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3,6 % спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 3,7 %.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 4,7 %. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст с 3,2 % през четвърто тримесечие 2017 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година. Износът и вносът на стоки и услуги се увеличават съответно с 2,0 % и 9,4 %. Очакванията са БВП за 2017 г. да достигне ръст от 3,8 %. Брутният вътрешен продукт през четвърто тримесечие на 2017 г. се увеличава с 0,6 % в ЕС - 28 спрямо предходното тримесечие по сезонно изгладени данни. За същия период БВП в България нараства с 0,8 %. През четвърто тримесечие на 2017 г. спрямо предходното тримесечие най-висок икономически растеж отчитат Литва с 1,5 %, Унгария, Кипър и Финландия – с по 1,1 %, и Полша – 1,0 %, докато най-нисък икономически растеж се наблюдава в Италия и Латвия – по 0,3 %. В сравнение със същото тримесечие на предходната година сезонно изгладените данни показват нарастване на равнището на БВП в ЕС 28 с 2,6 %, а в България - с 3,6 %. През четвърто тримесечие на 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година най-висок икономически растеж се наблюдава в Румъния – 7,0 %, Латвия и Унгария – по 4,8 %, Полша – 4,3 %, Кипър и Финландия - по 3,9 %, докато най-нисък икономически растеж се наблюдава в Обединеното кралство – 1,5 %.

Ръст на БВП по тримесечия на годишна база, сезонно изгладени данни

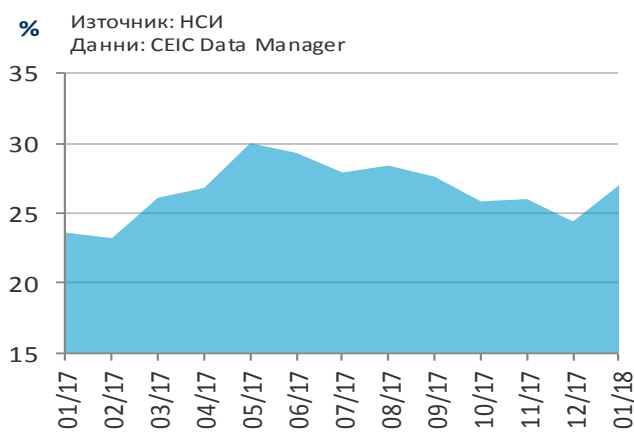

Бизнес климат

През януари 2018 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 2.6 пункта спрямо декември 2017 година до 27 %. Подобрене на стопанската конюнктура е регистрирано в промишлеността и сектора на услугите, докато в строителството и търговията на дребно показателят остава приблизително на нивото си от предходния месец

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ нараства с 3,8 пункта до 28,6 % в резултат на оптимистичните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно и прогнозите им относно производствената активност през следва-

Общ показател на бизнес климата

щите три месеца се подобряват, което обаче не е съпроводено с повишени очаквания за износа през следващите три месеца. През януари средното натоварване на мощностите е с 1,3 пункт а над нивото от октомври 2017 г. и достига 76,8 %, но с оглед на очакваното търсене през следващите месеци се предвижда недостиг от мощности. Основният фактор, ограничаващ развитието на бизнеса, продължава да бъде несигурната икономическа среда, следван от недостига на работна сила. Относно продажните цени в промишлеността очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Строителство. През януари 2018 г. съставният показател „бизнес климат в строителството“ запазва приблизително нивото си от декември 2017 година на 19,1 %. Анкетата регистрира леко влошаване в оценките на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията, докато очакванията им за следващите шест месеца са по - благоприятни. В следващата половин година стопанските ръководители очакват и увеличение на новите поръчки в строителството, което според тях ще доведе и до известно активизиране на дейността в краткосрочен план. Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила са основните пречки за развитието на дейността, като през последния месец се наблюдава засилване на неблагоприятното им въздействие. По отношение на продажните цени в строителството преобладаващите очаквания на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

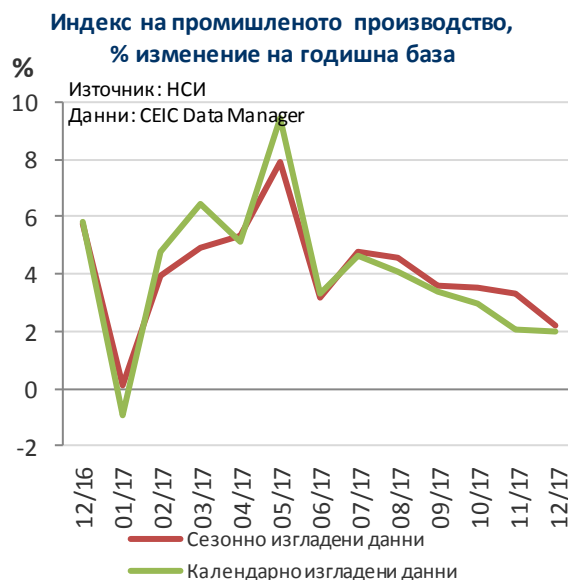
Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ остава приблизително на нивото си от предходния месец на 40,5 %. Анкетата регистрира подобрене в мненията на търговците на дребно както за настоящото бизнес състояние на предприятията, така и за обема на продажбите през последните три месеца. Същевременно обаче очакванията им относно продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца се влошават факторите „конкуренция в бранша“, „недостатъчно търсене“ и „несигурна икономическа среда“ продължават да са основните проблеми за развитието на бизнеса. Относно продажните цени търговците предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

Услуги. През януари 2018 г. съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ нараства с 4,9 пункта до 18,1 % в резултат на подобрените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По - оптимистични са и мненията им по отношение на настоящото и очакваното търсене на услуги. Конкуренцията в бранша и несигурната икономическа среда продължават да затрудняват в най-голяма степен дейността в сектора, въпреки че е отчетено намаление на негативното им влияние. По отношение на продажните цени анкетата регистрира известни очаквания за увеличение, макар по-голяма част от мениджърите да предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Индекс на промишлено производство

През декември 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, нараства с 0,7 % в сравнение с ноември 2017 година. През декември 2017 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 2,0 % спрямо съответния месец на 2016 година

По данни на НСИ през декември 2017 г. има увеличение спрямо ноември в преработващата промишленост – с 1,5 %, и в добивната промишленост – с 0,7 %, а намаление е отчетено в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ – с 0,2 %. По-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при производството на мебели – с 9,9 %, ремонта и инсталирането на машини и оборудване – с 9 %, обработката на кожи, производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм – със 7,7 %, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели – с 4,7 %. НСИ регистрира месечен спад при производството на превозни средства, без автомобили – с 20,5 %, производството на тютюневи изделия – с

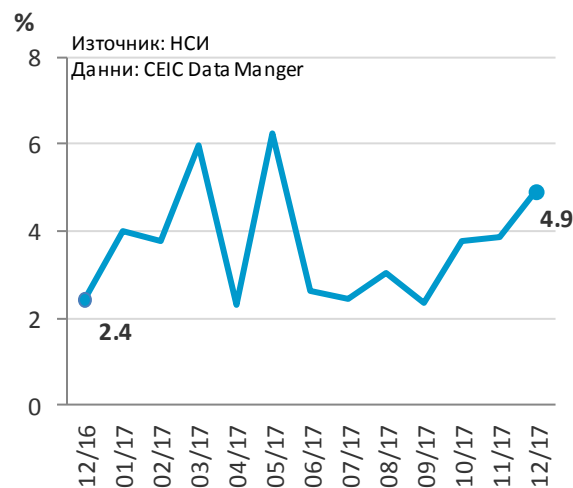
10,9 %, производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон – с 6,6 %, производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти – с 5,4 %. На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост – с 5,2 %, а спад е регистриран в добивната промишленост – с 5,2 %, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ – с 5,1 %. По-значително увеличение в преработващата промишленост спрямо 2016 г. се наблюдава при производството на основни метали – с 26 %, производството на химични продукти – с 24,2 %, производството на лекарствени вещества и продукти – с 19,4 %, производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти – с 16,3 %. По данни на статистиката годишно намаление има в производството на тютюневи изделия – с 35,8 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване – с 12,7 %, производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон – с 8,6 %, производството на напитки – с 6,1 %.

Търговия на дребно

През декември 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ нараства с 0,5 % на месечна база и с 4,9 % на годишна база

По предварителни сезонно изгладени данни през декември 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,5 % спрямо предходния месец. През декември 2017 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 4,9 % в сравнение със същия месец на предходната година. През декември 2017 г. се наблюдава по – значително увеличение на оборот а спрямо предходния месец при : търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 2,1 % , и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки – с 0,7 %. Намаление е отбелязано при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали и при търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - по 0,1 %. През декември 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. оборотът нараства по - значително при: търговията на дребно с разнообразни стоки – с 12,6 %, търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 8,4 %, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита – със 7,5 %, търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия – със 7,3 %, и търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника – със 7,0 %. Спад е регистриран само при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали – с 12,5 %.

Индекс на оборота "Търговия на дребно", % изменение на годишна база

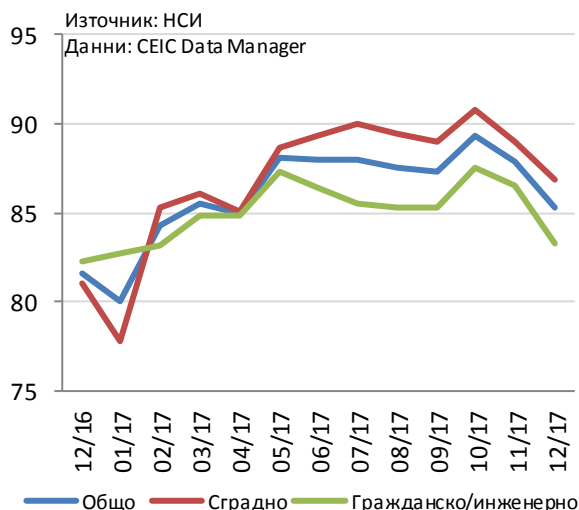

Строителство

По предварителни данни през декември 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 3,0 % под равнището от предходния месец. През декември 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 4,1 %

През декември 2017г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като намалението на продукцията от гражданското/инженерното строителство е с 3,8 %, а от сградното строителство - с 2,3 %. На годишна база понижението на строителната продукция през декември 2017г., изчислено от календарно изгладени данни, се опре-

Индекс на строителната продукция, сезонно изгладени данни

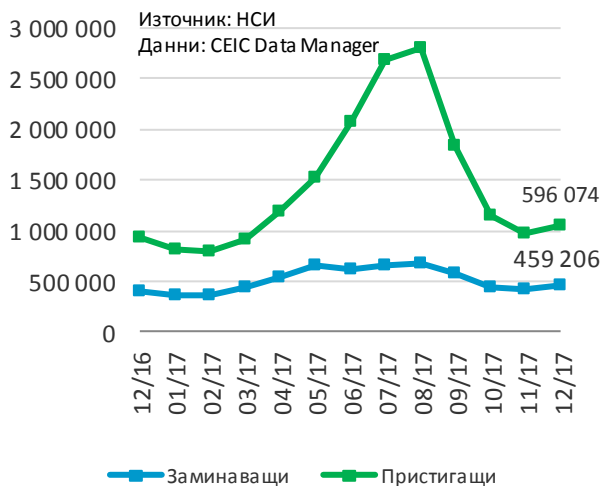
деля от отрицателния темп при гражданското/инженерното строителство, където спадът е с 8,9 %, докато при сградното строителство не се наблюдава промяна.

Туризм

Приходите от нощувки през декември 2017 г. достигат 44.3 млн. лв., или с 6.6 % повече в сравнение с декември 2016 година

През декември 2017 г. в страната са функционирали 1 946 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 57.5 хил., а на леглата - 116.6 хиляди. В сравнение с декември 2016 г. общият брой на местата за настаняване, функционирали през периода, се увеличава с 0.4 %, а на леглата в тях намалява с 0.1 %. Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през декември 2017 г., е 833.3 хил., или с 3.1 % повече в сравнение със същия месец на предходната година. Приходите от нощувки през декември 2017 г. достигат 44.3 млн. лв., или с 6.6 % повече в сравнение с декември 2016 година. Регистрирано е увеличение на приходите както от чужди граждани - с 11.9 %, така и от български граждани - с 3.2 %.

Общо пристигащи/заминаващи

През четвъртото тримесечие на 2017 г. 1 329.7 хил. български граждани са реализирали туристически пътувания. Преобладаващата част от тях - 85.2 %, са пътували само в страната, 11.1 % - само в чужбина, а 3.7 % са пътували както в страната, така и в чужбина. В сравнение със същото тримесечие на 2016 г. общият брой на пътувалите лица на възраст 15 и повече навършени години нараства с 59.5 %

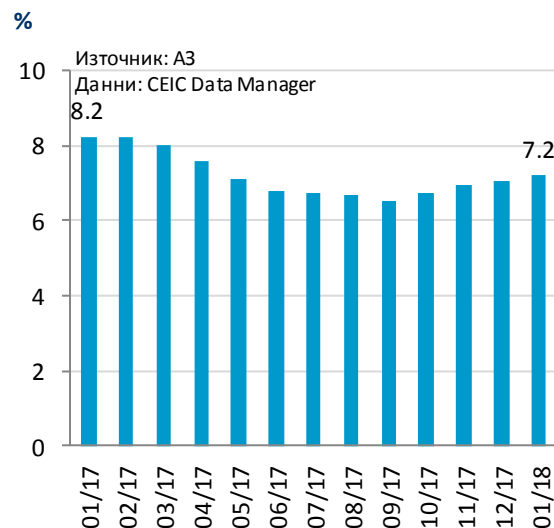
През четвърто тримесечие на 2017 г. най-много са пътували българите на възраст 25 - 44 години - 529.9 хил., или 39,8 % от всички пътували лица. Във всички възрастови групи преобладава относителният дял на пътуванията в страната, като най-висок е този дял при лицата на възраст 15 - 24 години - 89,3 % от пътувалите в тази възрастова група. При пътуванията в чужбина дялът на пътувалите лица на възраст 45 - 64 години е най-голям - 15,4 % от пътувалите в съответната възрастова група. В структурата на разходите по видове с най-голям относителен дял в страната са тези за храна - 40,7 %, докато в чужбина са разходите за транспорт - 31,9 %. През четвърто тримесечие на 2017 г. средният разход при пътуване с лична цел на едно лице на възраст 15 и повече навършени години е 202.42 лв. в страната и 535.89 лв. в чужбина. Същевременно разходите на едно лице за професионално пътуване са средно 151.72 лв. в страната и 958.15 лв. в чужбина.

Безработица

През януари 2018 г. безработицата в България е 7,2 % и намалява с 1 процентен пункт на годишна база

По данни на Агенцията по заетостта равнището на регистрираната безработица през януари е 7,2 %. Сравнението с предходния месец отчита минимално нарастване от 0.1 процентни пункта, докато годишният спад е от 1.0 процентен пункт. Новорегистрираните безработни през януари са 30 446. От тях 900 са били неактивни, т.е. не са били нито заети, нито учащи и не са търсили работа. В началото на годината медиаторите и техните партньори са активирали 7 048 лица. Освен към безработни, услугите, предоставяни в бюрата по труда, са насочени също към заети, учащи и пенсионери. 434 души от тези групи са регистрирани като търсещи работа през месеца. Месечните данни сочат, че на работа през

Равнище на безработица

януари са постъпили 17 270 души, като в реалната икономика са постъпили над 85 %. Работодателите са заявили 13 879 работни места на първичния пазар на труда, като над 2/3 от тях са от частния сектор – 71.4 %. Най-голяма потребност от работна сила се наблюдава в преработващата промишленост (30.4 %), държавното управление (13.6 %), търговията (13.5 %). Най-търсените професии са детегледачки и полагащи здравни грижи за хората; машинните оператори, продавачите в магазини, квалифицираните работници по производство на храни и др.

През четвърто тримесечие 2017 г. безработицата в България намалява до 5,6 % по данни на НСИ

По данни на НСИ през четвъртото тримесечие на 2017 г. броят на безработните лица е 189.3 хил., а коефициентът на безработица – 5,6 % , като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2016 г. броят на безработните лица намалява с 11,9 % , а коефициентът на безработица – с 1,1 процентни пункта. През същия период коефициентът на безработица намалява с 1.2 процентни пункта при мъжете и с 0,8 процентни пункта а при жените, като през четвъртото тримесечие на 2017 г. достига почти еднакви стойности за мъжете и жените (съответно 5,6 и 5,7 %) . От общия брой на безработните лица 101.4 хил. (53,6 %) са мъже и 87.9 хил. (46,4 %) - жени. От всички безработни лица 16,8 % са с висше образование, 48,0 % - със средно, и 35,2 % - с основно или по - ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 3,1 % за висше образование, 4,7 % за средно образование и 16,6 % за основно и по - ниско образование. През четвъртото тримесечие на 2017 г. продължително безработни (от една или повече години) са 105.2 хил., или 55,6 % от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 3,1 % , като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2016 г. намалява с 0,8 процентни пункта. Коефициентът на продължителна безработица е съответно 3,2 % за мъжете и 3,1 % за жените. От общия брой на безработните лица 33.2 хил. (17,5 %) , търсят първа работа.

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 449 лв. и нараства с 9.3 % спрямо същото тримесечие на 2016 година. Общият разход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 368 лв. и се увеличава с 13.2 % спрямо същото тримесечие на 2016 година

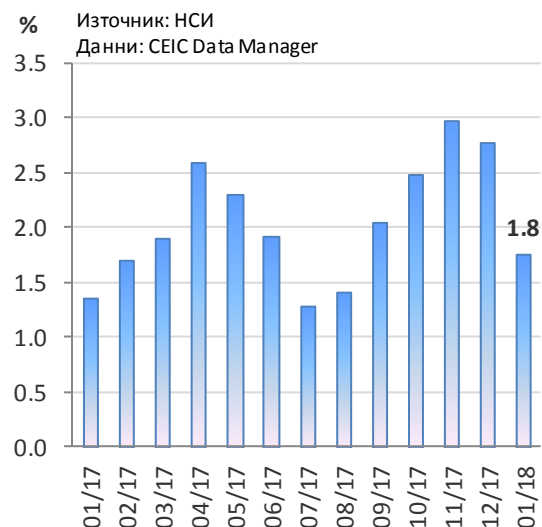
Общият доход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 449 лв. и нараства с 9,3 % спрямо същото тримесечие на 2016 година. В структурата на общия доход с най-висок относителен дял са доходите от работна заплата (53,9 %), следвани от доходите от пенсии (26,2 %), доходите от самостоятелна заетост (7,0 %) и доходите от социални обезщетения и помощи (3,4 %). В номинално изражение през четвъртото тримесечие на 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на 2016 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва: Доходът от работна заплата нараства от 715 на 781 лв. (с 9,2 %); Доходите от пенсии нарастват от 372 на 380 лв.(с 2,3 %). Доходът от самостоятелна заетост се увеличава от 79 на 102 лв. (с 29,6 %). Доходите от социални обезщетения и помощи остават без промяна – 49 лева. През четвъртото тримесечие на 2017 г. относителният дял на паричния доход на домакинствата в общия доход е 99,0 %, а делът на дохода от натура е 1,0 %. Общият разход средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. е 1 368 лв. и се увеличава с 13,2 % спрямо същото тримесечие на 2016 година. В структурата на общия разход с най - голям относителен дял са разходите за храна (31,0 %), следвани от разходите за жилище (18,8 %), данъци и социални осигуровки (12.2 %) и транспорт и съобщения (10,5 %). Като абсолютни стойности през четвъртото тримесечие На 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на 2016 г. средно на лице от домакинство разходите по видове се променят, както следва: Разходите за храна и безалкохолни напитки нарастват от 376 на 424 лв. (с 12,5 %); Разходите за жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома) се увеличават от 219 на 257 лв. (със 17,3 %); Разходите за транспорт и съобщения нарастват от 129 на 143 лв. (с 10,5 %); Разходите за здравеопазване се увеличават от 67 на 74 лв. (с 10,8 %); Разходите за алкохолни напитки и цигари нарастват от 55 на 59 лв. (с 6,8 %); Разходите за облекло и обувки се увеличават от 54 на 57 лв. (с 4,1 %); Разходите за свободно време, културен отдих и образование намаляват от 48 на 47 лв. (с 1,6 %). Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през четвъртото тримесечие на 2017 г. се променя спрямо същото тримесечие на 2016 година. Увеличение се регистрира в потреблението на хляб, месо, месни произведения, кисело мляко, Зеленчуци, плодове и яйца. Намалява консумацията на сирене и картофи. Без промяна е потреблението на прясно мляко, зрял фасул и олио.

Инфлация

През януари 2018 г. инфлацията в България нараства с 0,3 % на месечна база и с 1,8 % на годишна база

По предварителни данни на НСИ индексът на потребителските цени за януари 2018 г. спрямо декември 2017 г. е 100,3 %, т.е. месечната инфлация е 0,3 %. Годишната инфлация за януари 2018 г. спрямо януари 2017 г. е 1,8 %. Средногодишната инфлация за периода февруари 2017 - януари 2018 г. спрямо периода февруари 2016 - януари 2017 г. е 2,1 %. По предварителни данни на НСИ хармонизираният индекс на потребителските цени за януари 2018 г. спрямо декември 2017 г. е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %. Годишната инфлация за януари 2018 г. спрямо януари 2017 г. е 1,3 %. Средногодишната инфлация за периода февруари 2017 - януари 2018 г. спрямо периода февруари 2016 - януари 2017 г. е 1,3 %.

Инфлация на годишна база

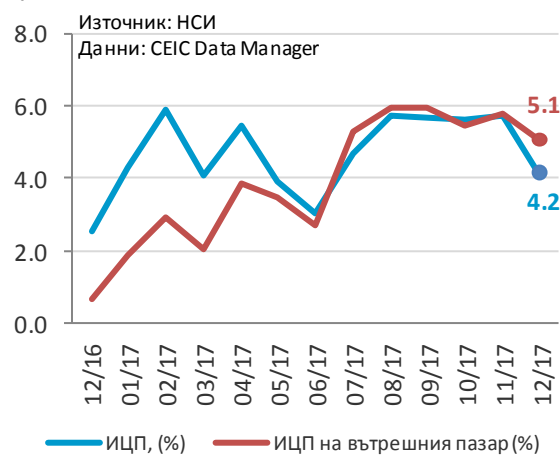

Общ индекс на цените на производител в промишлеността

Общият индекс на цените на производител през декември 2017 г. остава непроменен в сравнение с предходния месец, а спрямо декември 2016 г. е отчетено увеличение с 4.1 %. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през декември 2017 г. нараства с 0.1 % спрямо предходния месец, а спрямо съответния месец на предходната година е регистриран ръст от 5.1 %

Общият индекс на цените на производител през декември 2017 г. остава непроменен спрямо предходния месец. По - високи цени са регистрирани в добивната промишленост – с 4,6 %, при Производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0,3 %, а в преработващата промишленост е отчетено намаление - с 0,4 %. По - съществен спад на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали – с 2,0 %, както и при производството, некласифицирано Другаде - с 0,4 %, а увеличение е отчетено при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 0,6 %, както и при ремонта и инсталирането на машини и оборудване и при производството на химични продукти – по 0,5 %. Общият индекс на цените на производител през декември 2017 г. нараства с 4,1 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е отчетено при: производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ – с 10,1 %, добивната промишленост – със 7,9 %, и преработващата промишленост - с 2,0 %. В преработващата промишленост по - съществено увеличение на цените се наблюдава при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 6,9 %, при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 5,3 %, както и при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 4,0 %, а намаление е регистрирано при производството на превозни средства, без автомобили – с 3,5 %, и при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти – с 2,8 %.

Индекс на цените на производител в промишлеността, % изменение на годишна база

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през декември 2017 г. нараства с 0,1 % спрямо предходния месец.

Увеличение на цените е отчетено в преработващата промишленост - с 0,1 %, намаление се наблюдава в добивната промишленост - с 0,3 %, а при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ не е отчетена промяна. В преработващата промишленост увеличение на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 2,1 %, и при производството на химични продукти - с 1,1 %, а нама-

ление е отчетено при производството на облекло - с 0,4 % , и при производството на основни метали - с 0,2 %. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през декември 2017 г. нараства с 5,1 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 10,1 % , в добивната промишленост - с 4,2 % , и в преработващата промишленост - с 2,2 %. По-високи цени в преработващата промишленост спрямо декември 2016 г. са отчетен и при: производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 6,3 % , производството на химични продукти - с 4,5 % , и производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 3,4 %. Намаление на цените се наблюдава при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 0,6 % и при производството на изделия от други неметални минерални суровини с 0,3 %.

Индексът на цените на производител на международния пазар през декември 2017 г. намалява с 0,2 % в сравнение с предходния месец.

В преработващата промишленост е отчетен спад на цените с 0,9 %. По-съществено намаление е отчетено при производството на основни метали с 2,4 % , при производството на мебели - с 1,9 % , и при производството, некласифицирано другаде - с 0,5 % , а увеличение се наблюдава при производството на хартия , картон и изделия от хартия и картон – с 1,1 % , и при производството на изделия от каучук и пластмаси – с 0,6 % . Индексът на цените на производител на международния пазар през декември 2017 г. нараства с 2,3 % в сравнение със същия месец на 2016 година. В преработващата промишленост увеличението на цените е с 1,7 % . По- високи цени са отчетен и при: производството на хартия , картон и изделия от хартия картон - с 14,3 % , производството на дървен материал и изделия от него, без мебели – със 7,7 % , и производството на изделия от каучук и пластмаси - със 7,0 % . Намаление на цените се наблюдава при производството на превозни средства, без автомобили – с 4,7 % , и при производството на компютърна техника , електронни и оптични продукти - с 4,0 %.

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за 2017 г. е положително в размер на 845,2 млн. лв. (0,8 % от прогнозния БВП). Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за месец януари 2018 г. се очаква да бъде положително в размер на 1 211,4 млн. лв. (1,1 % от прогнозния БВП)

По данни на МФ салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за 2017 г. е положително в размер на 845,2 млн. лв. (0,8 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 309,1 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 536,1 млн. лева. За сравнение в разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г. (ЗДБРБ за 2017 г.) е заложен дефицит по КФП за годината в размер на 1 330,0 млн. лв., което означава, че спрямо заложеното в програмата за годината се отчита номинално подобрение на бюджетното салдо с близо 2,2 млрд. лева. В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрение спрямо отчетеното за 2016 г., основно поради ръста на данъчните, вкл. осигурителните приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 г., свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007–2013 година. Постъпилите приходи и помощи по КФП за 2017 г. са в размер на 35 315,2 млн. лв. или 99,6 % от годишните разчети. В структурно отношение данъчните и осигурителните приходи превишават разчетите за годината с 5,5 на сто, докато изпълнението при неданъчните приходи и

помощите е по-ниско от разчета за годината. Съпоставени с предходната година, данъчните и неданъчните приходи нарастват с 2 741,7 млн. лв. (8,8 %), докато постъпленията от помощи са по-ниски. Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 29 581,3 млн. лв., което представлява 105,5 % спрямо планираните за годината приходи. Преизпълнение на годишните разчети се отчита при повечето от основните данъци и осигурителните вноски. Съпоставено с данните за 2016 г. данъчните постъпления нарастват номинално с 10,0 % (2 678,6 млн. лева). Приходите от преки данъци са в размер на 5 644,3 млн. лв. или 110,8 % спрямо предвидените в разчетите за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват с 607,0 млн. лева (12,1 %). Приходите от косвени данъци са в размер на 14 532,5 млн. лв., което е 103,7 % спрямо разчетите за годината. Съпоставено с данните за 2016 г., постъпленията в групата нарастват с 970,8 млн. лв. (7,2 %). Постъпленията от ДДС са в размер на 9 320,2 млн. лв. или 106,1 % спрямо планираните. Съпоставени с предходната година, приходите от ДДС нарастват със 767,3 млн. лв. (9,0 %). Размерът на невъзстановения ДДС към 31.12.2017 г. е 50,5 млн. лева. Приходите от акцизи възлизат на 4 984,5 млн. лв. (98,9 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 194,3 млн. лв. или 117,0 % спрямо разчета за годината. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 1 039,4 млн. лв. или 104,9 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са 8 365,1 млн. лв., което представлява 105,4 % спрямо разчетените за годината. Съпоставено с предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 14,3 % (1 047,3 млн. лева). Неданъчните приходи са в размер на 4 213,2 млн. лв., което представлява 88,5 % изпълнение на годишните разчети.

Приходите от помощи са в размер на 1 520,7 млн. лв. или 57,5 % от планираните за годината. Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за 2017 г. възлизат на 34 469,9 млн. лв., което е 93,7 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП за 2016 г. бяха в размер на 32 491,4 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания (базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., увеличението от юли 2017 г. и увеличението на две стъпки през 2017 г. на размера на минималната пенсия от юли и октомври), както и по-високите разходи за субсидии и за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване на размера на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Нелихвените разходи са в размер на 32 789,6 млн. лв., което представлява 94,9 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи за 2017 г. са в размер на 29 033,7 млн. лв. (102,5 % спрямо разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 3 755,9 млн. лв. (60,5 % от разчетите към ЗДБРБ за 2017 г.). Лихвените плащания са в размер на 792,1 млн. лв. или 95,8 % от планираните за 2017 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена през 2017 г. от централния бюджет възлиза на 888,2 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС. Размерът на фискалния резерв към 31.12.2017 г. е 10,3 млрд. лв., в т.ч. 9,8 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други. Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за месец януари 2018 г. се очаква да бъде положително в размер на 1 211,4 млн. лв. (1,1 % от прогнозния БВП). За сравнение за януари 2017 г. бе отчетен излишък по КФП в размер на 884,2 млн. лв. (0,9 % от БВП). Основните фактори за формиране превишението на приходите над разходите през месец януари са добрите параметри по изпълнението на данъчните и осигурителните приходи по националния бюджет.

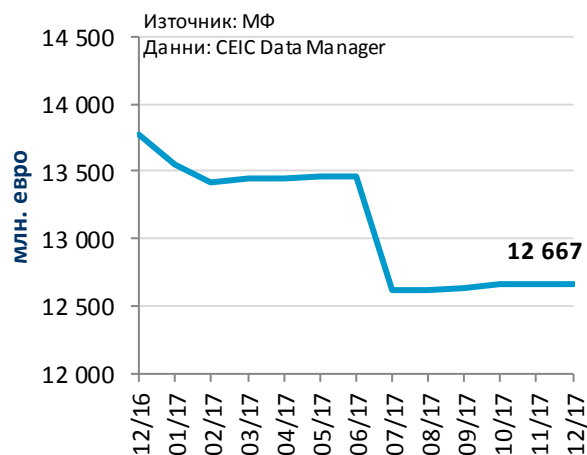
Държавен дълг

Към края на декември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 667,1 млн. евро и заема 24,9 % от БВП

По данни на МФ към края на декември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 667,1 млн. евро. През месеца бе преотворена емисия облигации на вътрешния пазар с матуритет 7 години и 6 месеца и с обем 80,0 млн. лева. Вътрешните задължения са 3 468,2 млн. евро, а външните 9 189,9 млн. евро. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към БВП възлиза на 24,9 %, като делът на вътрешния дълг е 6,8 %, а на външния дълг – 18,1 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 27,4 %, а външните – от 72,6 %. Среднопретегленият лихвен процент на дълга

за периода януари – декември 2017 г. възлиза на 2,70 %, като намалява с 14 б. т. спрямо същия период на 2016 г. (2,84 %). Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 декември 2017 г. е в размер на 373,6 млн. евро. Вътрешните гаранции са 35,1 млн. евро, а външните - 338,5 млн. евро. Съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“ / БВП е в размер на 0,7 %. Съгласно водения от МФ, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на декември 2017 г. достига до 12 032,8 млн. евро или 23,6 % от brutния вътрешен продукт (БВП). Вътрешните задължения са в размер на 3 431,6 млн. евро, а външните – в размер на 8 601,2 млн. евро. Държавногарантираният дълг през декември 2017 г. възлиза на 1 020,8 млн. евро. Вътрешните гаранции са 35,1 млн. евро, а съотношението държавногарантиран дълг / БВП - 2,0 %.

Дълг подсектор "Централно управление"

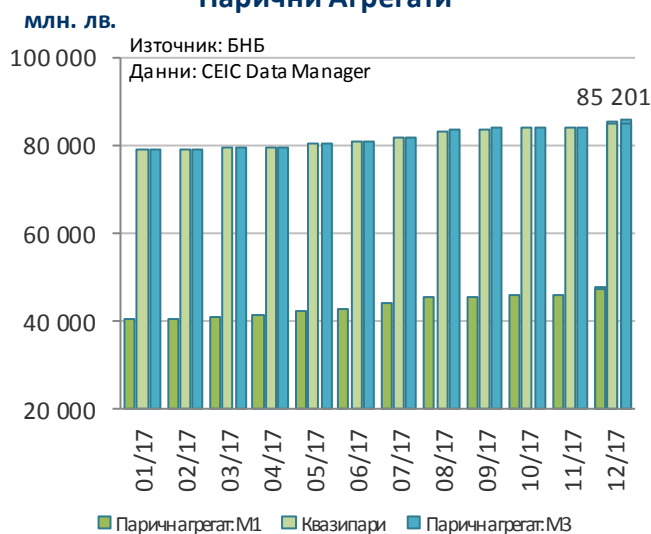

ПАРИЧЕН СЕКТОР

Към края на декември 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % до 85,727 млрд. лв. Вътрешният кредит възлиза на 54,398 млрд. лв. и нараства с 6,8 % на годишна база

По данни на БНБ през декември 2017г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % при годишно нарастване от 7 % през ноември 2017 година. В края на декември 2017 г. широките пари са 85,727 млрд. лв. (86 % от БВП) при 84,143 млрд. лв. към ноември 2017 г. (84,4 % от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през декември 2017 г. с 16,9 % на годишна база (15 % годишен ръст през ноември 2017 година). В края на декември 2017 г. депозитите на неправителствения сектор са 72,383 млрд. лв. (72,6 % от БВП), като годишното им увеличение е 6,1 % (5,3 % годишно повишение през ноември 2017 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са 22,038 млрд. лв. (22,1 % от БВП) в края на декември 2017 година. В сравнение със същия месец на 2016 г. те се увеличават с 13,8 % (12,2 % годишно повишение през ноември 2017 година). Депозитите на финансовите предприятия намаляват с 26,9 % на годишна база през декември 2017 година (28,3 % годишно понижение през ноември 2017 г.) и в края на месеца достигат 2,518 млрд. лв. (2,5 % от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са 47,827 млрд. лв. (48 % от БВП) в края на декември 2017 година. Те се увеличават с 5,4 % спрямо същия месец на 2016 г. (5,1 % годишно нарастване през ноември 2017 година). Нетните вътрешни активи са 53,771 млрд. лв. в края на декември 2017 година. Те се увеличават с 8,1 % спрямо същия месец на 2016 г. (9,3 % годишно повишение през ноември 2017 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 54,398 млрд. лв. и нараства спрямо декември 2016 г. с 6,8 % (7,3 % годишно увеличение през ноември 2017 година). През декември 2017 г. вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 4,6 %, достигайки 54,040 млрд. лв. (4,1 % годишно увеличение през ноември 2017 година). В края на декември 2017 г. кредитите за неправителствения сектор са 52,942 млрд. лв. (53,1 % от БВП) при 53,252 млрд. лв. към ноември 2017 г. (53,4 % от БВП). През декември 2017 г. те се увеличават на годишна база с 4,8 % (4,2 % годишно повишение през ноември 2017 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 61,9 млн. лева. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са 124,8 млн. лв. (в т. ч. 7,8 млн. лв. през декември 2017 година), а обратно изкупените кредити – 62,9 млн. лв. (в т.

Парични Агрегати

ч. 6,5 млн. лв. през декември 2017 година). Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 1,7 % на годишна база през декември 2017 г. (1,3 % годишно повишение през ноември 2017 г.) и в края на месеца достигат 31,083 млрд. лв. (31,2 % от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 19,626 млрд. лв. (19,7 % от БВП) в края на декември 2017 година. Спрямо същия месец на 2016 г. те се увеличават с 6 % (6,4 % годишно повишение през ноември 2017 година). В края на декември 2017 г. жилищните кредити са 9.414 млрд. лв. и нарастват на годишна база със 7,4 % (6,8 % годишно увеличение през ноември 2017 година). Потребителските кредити възлизат на 7,737 млрд. лв. и се увеличават с 5,8 % спрямо декември 2016 г. (6,7 % годишно повишение през ноември 2017 година). На годишна база другите кредити се увеличават с 15 % (24,1 % годишно повишение през ноември 2017 г.), като достигат 1,224 млрд. лева. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 2,233 млрд. лв. (2,2 % от БВП) в края на декември 2017 година. В сравнение с декември 2016 г. те се увеличават с 54,1 % (37,1 % годишно повишение през ноември 2017 година). Към края на декември 2017 г. относителният дял на лошите и реструктурирани кредити за банковата система намалява до 13.0 % спрямо 15.9 % в края на 2016 г.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

През януари 2018 г. основният индекс на БФБ-София регистрира ръст от 5,2 % до 712.73 пункта. Индексът на най-ликвидните компании BGBX 40 се повиши с 4,7 % до 138.23 пункта. Равнопретегленият BG TR30 регистрира ръст от 2,8 % до 571.59 пункта през януари. Измерителят на имотните компании BGREIT се понижи с 0,6 % до 115.41 пункта

Равносметката от първия месец на новата 2018 година за най-ликвидните компании на БФБ-София, включени в SOFIX не е много добра. За първи път от доста време губещите емисии са повече от печелившите при съотношение 8 към 7. Година по рано, през януари 2017 г. съотношението беше 9 към 6 в полза на печелившите. Затова пък през миналия месец акциите на три от 15-те дружества отчитат двуцифрен ръст: Химимпорт (+36,4 %), ТБ Централна кооперативна банка (+24,0 %) и Индустириален холдинг България (+16,0 %). През миналия месец 3 емисии са реализирали продажби за над 1 млн. лева, докато година по-рано са били 4. Лидерите през първия месец на 2018 година са: Химимпорт с 8 506 579 лв., Софарма с 2 685 312 лв. и ТБ Централна кооперативна банка с 1 053 325 лв. През януари 2018 г. начело по пазарна капитализация е ТБ ЦКБ (640 200 000 лв.) сред 15-те най-ликвидни компании. Следва Химимпорт (584 736 891 лв.), а сред първите пет компании се нареждат Софарма (574 239 050 лв.), Монбат (417 300 000 лв.) и Еврохолд България (284 436 864 лв.). След промяната на базата на SOFIX от 18 септември 2017 г., групата на холдингите беше увеличена с още

Индексите на БФБ на месечна база				
Дата	Sofix	BGBX40	BGREIT	BGTR30
01.2017	602.3	117.0	107.3	470.4
02.2017	611.1	120.6	107.8	486.1
03.2017	634.0	124.9	108.6	503.8
04.2017	657.3	130.3	108.4	519.9
05.2017	661.2	130.6	111.1	516.7
06.2017	703.5	134.2	113.8	535.5
07.2017	715.2	135.5	115.0	548.7
08.2017	705.4	134.9	115.3	556.1
09.2017	688.1	134.3	114.9	559.3
10.2017	671.4	131.2	115.9	547.1
11.2017	665.0	130.5	114.0	547.9
12.2017	677.5	132.0	116.1	556.0
01.2018	712.7	138.2	115.4	571.6

Източник: Българска фондова борса-София

един. През януари 2018 г. емисиите на четири от петте холдинга, включени в SOFIX, са на загуба и само акциите на Индустириален холдинг България са на печалба (+16,0 %). Компанията с най-голям оборот за месец януари 2018 г. е Химимпорт АД, с реализиран обем от 8 506 579 лева. На второ място се нарежда Софарма АД с реализиран обем от 2 685 312 лева. В класацията има само един представител на дружествата със специална инвестиционна цел - Адванс Терафонд АДСИЦ, който заема съответно 8-ма позиция. С най-малък брой сключени сделки в класацията са Химснаб България АД, ЧЕЗ Електро България АД и Велграф Асет Мениджмънт АД-София, а с най-голям Химимпорт АД и ТБ Централна кооперативна банка АД. Най-печеливша компания през месец януари 2018 г. е Северкооп Гъмза Холдинг АД, която постига ръст от 96.08 %. На второ място се нарежда Химимпорт АД, следван от ТБ Централна кооперативна банка АД с ръст от 24.02 %. Последните две компании в класацията отбелязват също значителни ръстове, съответно Корудо-България АД с ръст от 19.71 % и Българска фондова борса-София АД с ръст от 18.55 %. Топ 5 на губещите компании през месец януари 2018 г. се оглавява от Булгартабак – холдинг АД със спад от 17.58 %. На второ място е Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ със спад от 5.58 %. Останалите три компании в класацията отбелязват също едноцифрени спадове.

След получаване на всички необходими разрешения, договорът за прехвърляне на акциите на Българска независима енергийна борса (БНЕБ) между Български енергиен холдинг и Българска фондова борса - София (Борсата) влезе в сила. По този начин Борсата придоби 100 % от капитала на БНЕБ. Договорената цена е 5.2 милиона лева. Четири милиона лева от цената бяха платени при придобиването на акциите, което финализира процеса по продажбата, а останалите 1.2 млн. лв. ще бъдат преведени на три равни вноски в рамките на шестия, дванадесетия и осемнадесетия месец от прехвърлянето на капитала. За разсрочената част от плащането БФБ-София осигури безусловна револвираща банкова гаранция.

БАНКОВ СЕКТОР

Брутните кредити и аванси от клиенти през периода януари – декември 2017 г. нарастват с 1,6 млрд. лева и отчитат ръст от 3 % на годишна база до 56,1 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 57,7 %. В края на 2017 г. депозитите от клиенти в банковата система се увеличават с 4,3 млрд. лв. или с 5,8 % на годишна база до 78,4 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 80,7 % от БВП

По данни на БНБ към края на декември 2017 г. агрегираната печалба на печалбата на банковата система възлиза на 1,2 млрд. лв., или с 88 млн. лв. по-малко спрямо отчетената година по-рано. Към края на декември 2017 г. нивата на показателите за възвръщаемост на активите (ROA) и възвръщаемост на капитала (ROE) са съответно 1.20 % и 9.32 %. Извършените разходи за обезценка по кредити и вземания за дванайсетте месеца на 2017 г. възлизат на 745 млн. лв. (при 813 млн. лв. за 2016 г.).

Показател (BGN'000)	31.12. 2016	31.12. 2017	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	3 315 885	3 042 646	- 8.24
Разход от лихви	510 779	367 818	- 27.99
Нетен лихвен доход	2 805 106	2 674 828	- 4.64
Обезценки	813 960	745 368	- 8.43
Приходи от такси и комисиони	1 063 251	1 147 291	7.90
Разходи за такси и комисиони	142 532	151 571	6.34
Нетен доход от такси	920 719	995 720	8.15
Административни разходи	1 587 481	1 613 062	1.61
Разходи за персонала	755 238	796 557	5.47
Нетен оперативен приход	4 079 504	3 886 338	- 4.74
Нетна печалба	1 262 334	1 174 048	- 6.99

Източник: БНБ, Изчисления: ОББ

Към края на декември 2017 г. активите на банковата система нарастват с 2 % на месечна база и с 6,2 % на годишна база до 97,2 млрд. лева, като относителният им дял в БВП е 100,7 %. Брутните кредити и аванси от клиенти през периода януари – декември 2017 г. нарастват с 1,6 млрд. лева и отчитат ръст от 3 % на годишна база до 56,1 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 57,7 %. Редуциращ ефект върху размера на портфейла оказват действията по намаляване на кредитния риск, включващи и съществени отписвания на необслужвани кредити за сметка на провизии. В структурата на брутния кредитен портфейл се увеличават кредитите за други финансови предприятия с 505 млн. лева или с 24,9 % на годишна база. Кредитите за домакинствата нарастват с 1,2 млрд. лева или с 6,5 % на годишна база, като в това число ипотечните кредити нарастват със 7,9 % на годишна база, а потребителските с 5,5 % на годишна база. Кредитите за нефинансови предприятия отчита лек спад от 19 млн. лева или с 0,1 % на годишна база. Намаляват заемите и за сектор „държавно управление“ с 82 млн. лева или с 11,9 % на годишна база. В края на 2017 г. депозитите от клиенти в банковата система се увеличават с 4,3 млрд. лв. или с 5,8 % на годишна база до 78,4 млрд. лева. Относителният им дял в БВП възлиза на 80,7 % от БВП. През периода януари – декември 2017 г. растежът при депозитите на домакинства е 2,3 млрд. лв. (4,8 % на годишна база), а при тези на нефинансови предприятия – 2,8 млрд. лв. (13,2 % на годишна база). Увеличават се също депозитите и на сектор „държавно управление“ с 336 млн. лева или с 20,3 %. Намаление е налице при депозитите на други финансови предприятия с 1,1 млрд. лева или с 29 % на годишна база. За период от една година агрегираният собствен капитал нараства 463 млн. лева до 12,6 млрд. лв., като принос за растежа има главно прирастът на печалбата.

Към края на декември 2017 г. банковата система отчита нарастване на депозитите и на активите. Увеличените привлечени средства през периода са инвестирани предимно в дългови ценни книжа и във вземания от кредитни институции. Това обуславя и растежа на ликвидните активи, които нарастват до 32.9 млрд. лв. Коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, се повишава до 38.97 %.

България Показатели за финансово посредничество	31.12.2016 BGN 000	30.11.2017 BGN 000	31.12.2017 BGN 000	Изменение m/m (%)	Изменение y/y (%)	Изменение yend (%)	Дял в БВП (%)
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	92 094 979	95 850 484	97 807 844	2.0	6.2	6.2	100.7
Кредити за държавно управление	686 170	614 592	604 299	-1.7	-11.9	-11.9	0.6
Кредити за нефинансови предприятия	33 180 349	33 516 791	33 160 417	-1.1	-0.1	-0.1	34.1
Кредити на финансови предприятия	2 025 583	2 352 930	2 530 322	7.5	24.9	24.9	2.6
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	18 575 301	19 972 030	19 788 604	-0.9	6.5	6.5	20.4
Жилищни, ипотечни на физически лица	8 771 553	9 444 146	9 460 270	0.2	7.9	7.9	9.7
Потребителски	8 677 385	9 264 095	9 151 462	-1.2	5.5	5.5	9.4
Микро- кредити и други кредити	1 126 363	1 263 789	1 176 872	-6.9	4.5	4.5	1.2
ОБЩО КРЕДИТИ	54 467 403	56 456 343	56 083 642	-0.7	3.0	3.0	57.7
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	74 129 417	76 747 619	78 405 885	2.2	5.8	5.8	80.7
Депозити на Местно държавно управление и СОФ	1 652 435	1 824 421	1 988 208	9.0	20.3	20.3	2.0
Депозити на Нефинансови предприятия	21 375 024	23 709 705	24 189 788	2.0	13.2	13.2	24.9
Депозити на Финансови предприятия	3 905 721	2 842 120	2 772 082	-2.5	-29.0	-29.0	2.9
Депозити на Домакинства и НТООД	47 196 237	48 371 373	49 455 807	2.2	4.8	4.8	50.9
Собствен капитал	12 133 492	12 468 136	12 596 784	1.0	3.8	3.8	13.0
Нетна печалба (анюализирана)	1 262 334	1 088 190	1 174 048	7.9	-7.0	-7.0	
Банкови показатели (%)							
ROE	10.4	9.5	9.3	-1.1	-1.1	-1.1	
ROA	1.4	1.2	1.2	-0.2	-0.2	-0.2	
Капиталова адекватност	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
Ликвидност на активите	38.2	37.1	39.0	1.8	0.7	0.7	
Проблемни кредити	11.1	n.a.	8.4	n.a.	-2.7	-2.7	
БВП (млн.лева)	88 282 000	97 156 000	97 156 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: Управление "Банков надзор" на БНБ, МФ, Изчисления: ОББ

През четвъртото тримесечие на 2017 г. се запазва тенденцията към намаляване на brutния размер на необслужваните кредити и аванси от клиенти и банки (без централни банки), като в края на 2017 г. те възлизат на 5,7 млрд. лв. спрямо 7,9 млрд. лева в края на 2016 г. Относителният им дял в общата сума на brutните кредити и аванси намалява до 8,4 % спрямо 11,1 % в края на 2016 г.

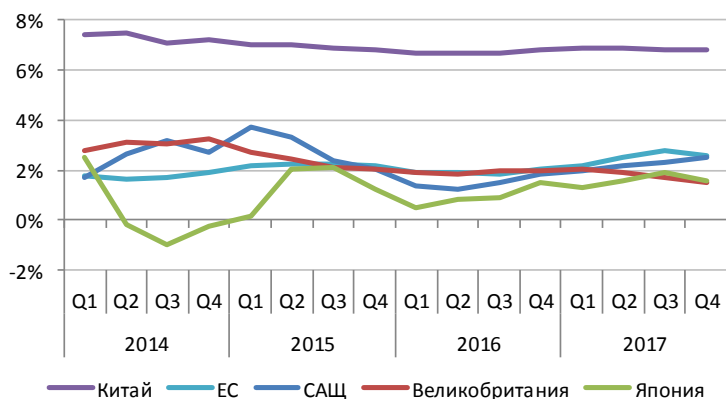
Информация за работещите и неработещите кредити	ОБЩО	Брутни кредити с редовно обслужване	%	Брутни кредити с просрочие <= 90 дни	%	Брутни кредити с просрочие > 90 дни, <= 180 дни	%	Брутни кредити с просрочие > 180 дни	%	Неработещи кредити	%	Натрупана обезценка, натрупани промени в справедливата стойност поради кредитен риск и провизии
Кредити и аванси	67 535 090	59 242 839	87.7	2 638 392	3.9	373 257	0.6	5 280 602	7.8	5 653 859	8.4	-4 379 307
Държавно управление	604 299	604 209	100.0	90	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	-1 095
Кредитни институции	11 451 448	11 447 167	100.0	0	0.0	0	0.0	4 281	0.0	4 281	0.0	-4 281
Други финансови предприятия	2 530 322	2 473 205	97.7	5 852	0.2	14	0.0	51 251	2.0	51 265	2.0	-55 988
Предприятия (корпоративни клиенти)	33 160 417	27 155 006	81.9	1 868 520	5.6	219 867	0.7	3 917 024	11.8	4 136 891	12.5	-3 164 985
Експозиции на дребно, в т.ч.	19 788 604	17 563 252	88.8	763 930	3.9	153 376	0.8	1 308 046	6.6	1 461 422	7.4	-1 152 958
Ипотечни кредити на физически лица	9 460 270	8 323 610	88.0	390 957	4.1	71 211	0.8	674 492	7.1	745 703	7.9	-366 452
Потребителски кредити	9 151 462	8 228 549	89.9	338 551	3.7	79 285	0.9	505 077	5.5	584 362	6.4	-668 903

Източник: БНБ, Изчисления: ОББ

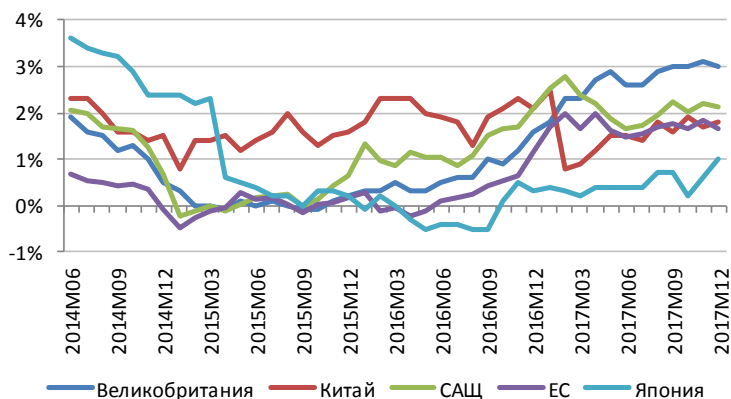
Неработещите кредити обхващат всички кредити и аванси (без тези от Централни банки) със срок над 90 дни просрочие

ПРИЛОЖЕНИЕ

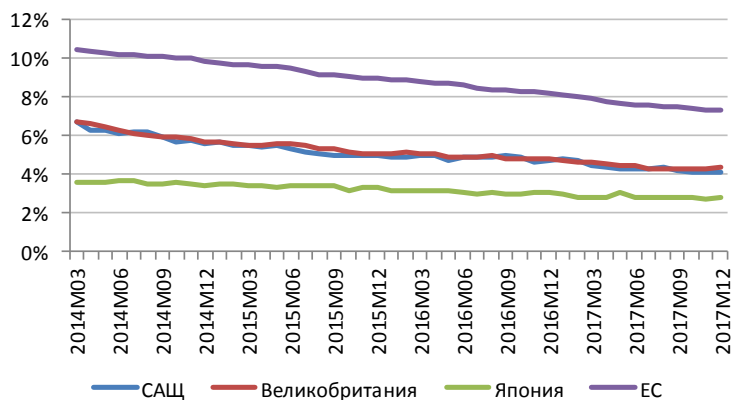
Напреднали икономики: Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година

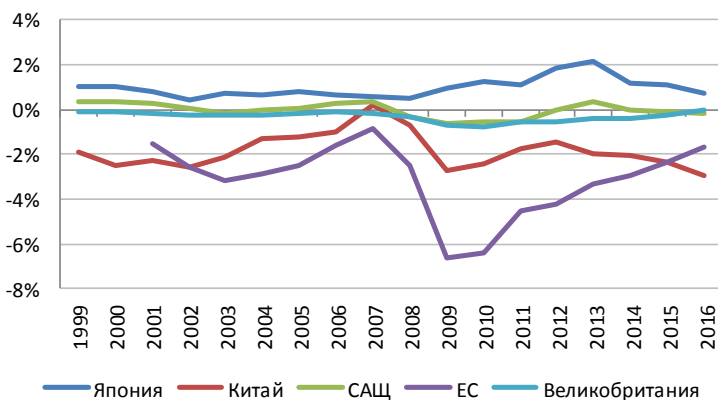
Напреднали икономики: Инфлация по страни, месечно (на годишна база)

Напреднали икономики: Коефициент на безработица (%) по страни, месечно

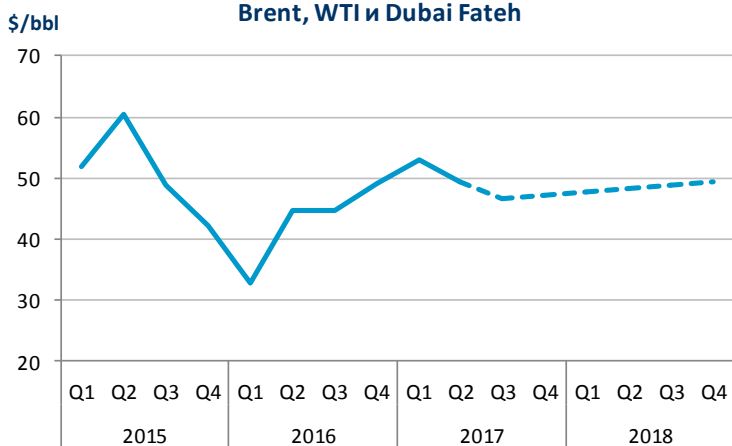

Напреднали икономики: Съотношение на Бюджетен излишък/дефицит към БВП (%)

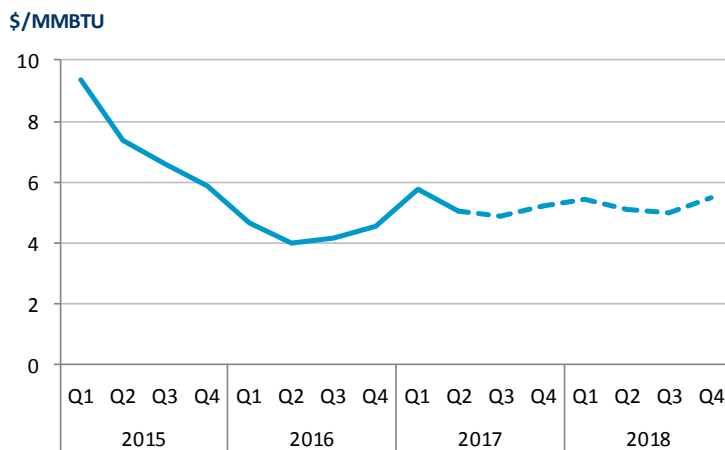

Международни цени на петролни продукти

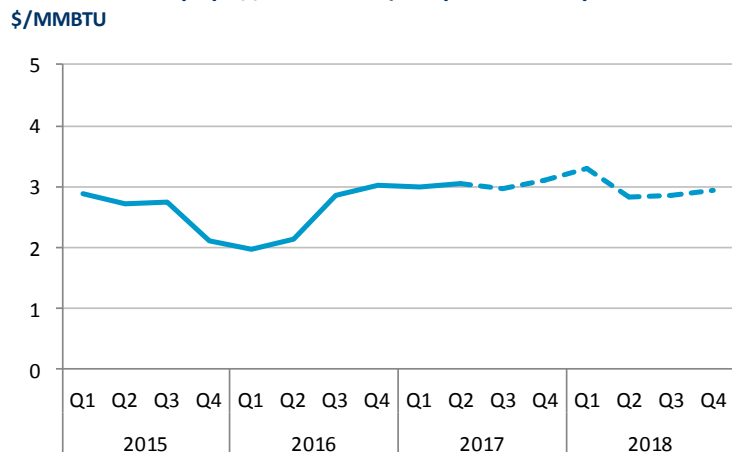
Петрол - средно аритметично на три спот цени:
Brent, WTI и Dubai Fateh

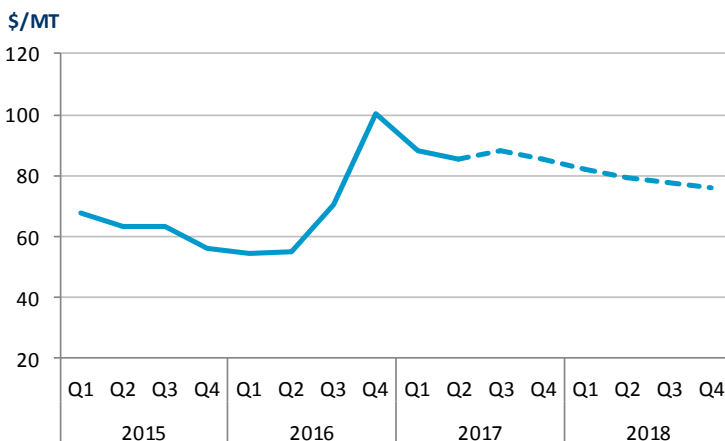
Природен газ: Руски природен газ в Германия

Природен газ: САЩ, вътрешен пазар

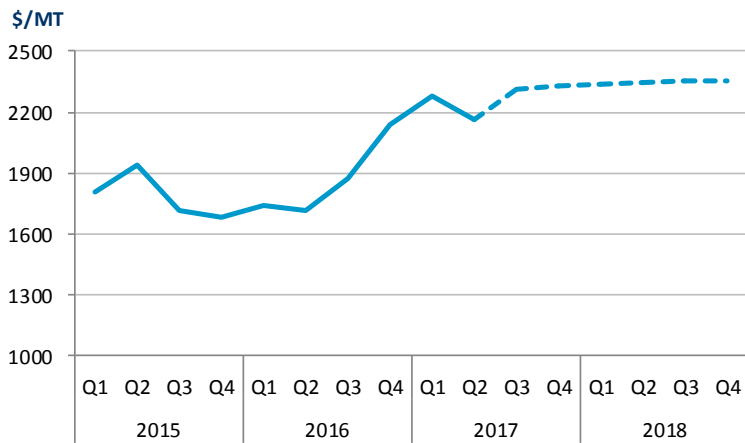

Въглища: Австралийски въглища, външни пазари

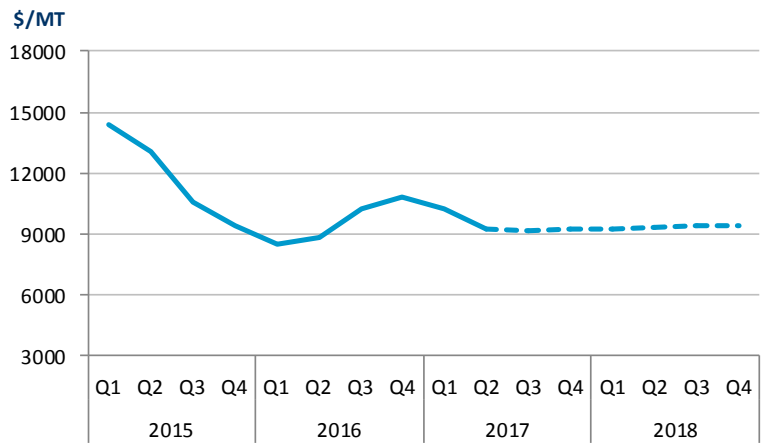

Международни цени на метали

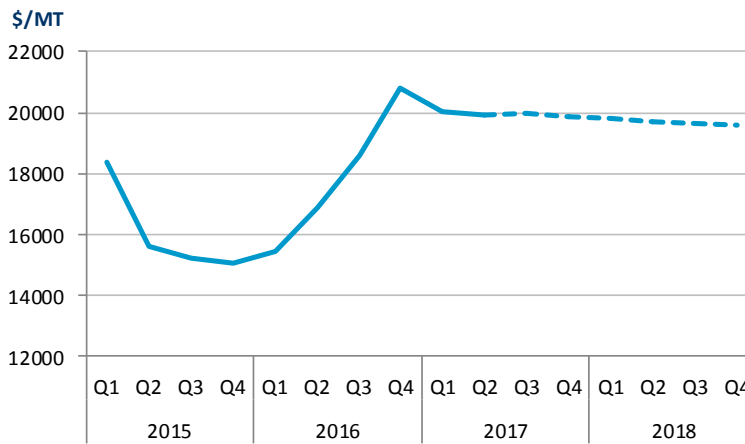
Олово

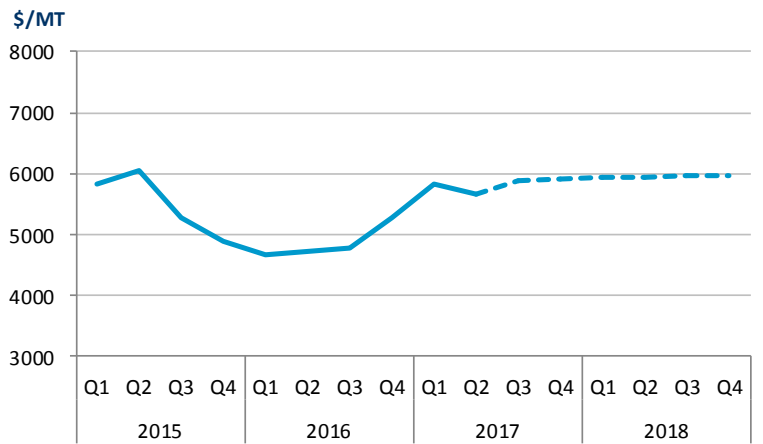
Никел

Калай

Мед

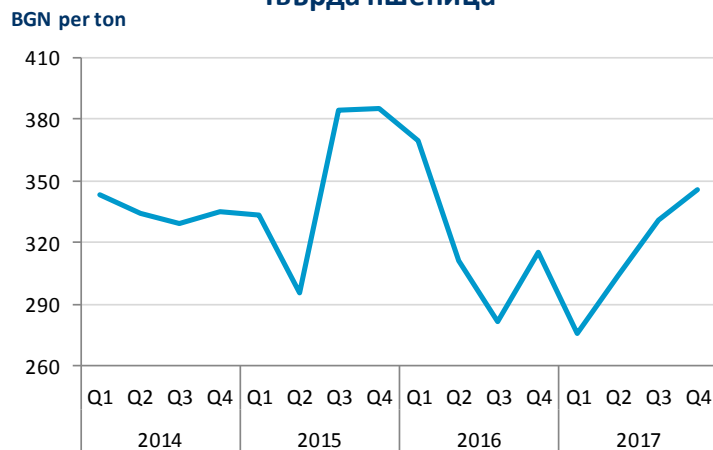

България: Цени на селскостопански продукти

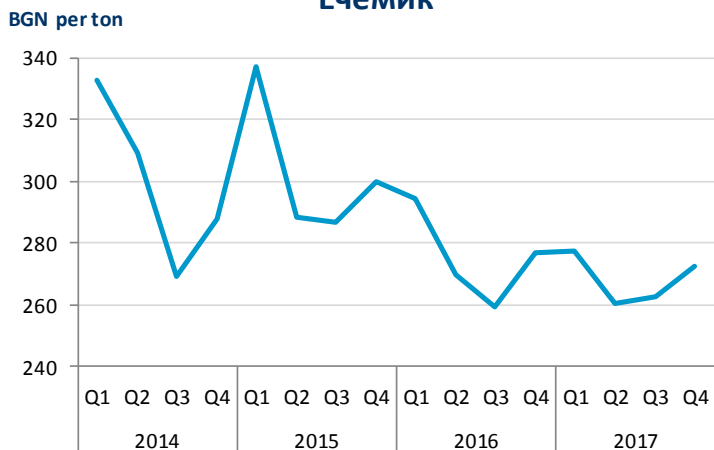
Царевица

Твърда пшеница

Ечемик

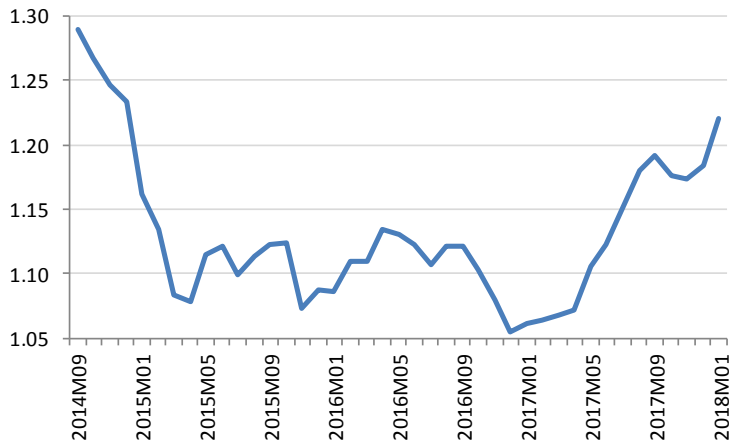

Овес

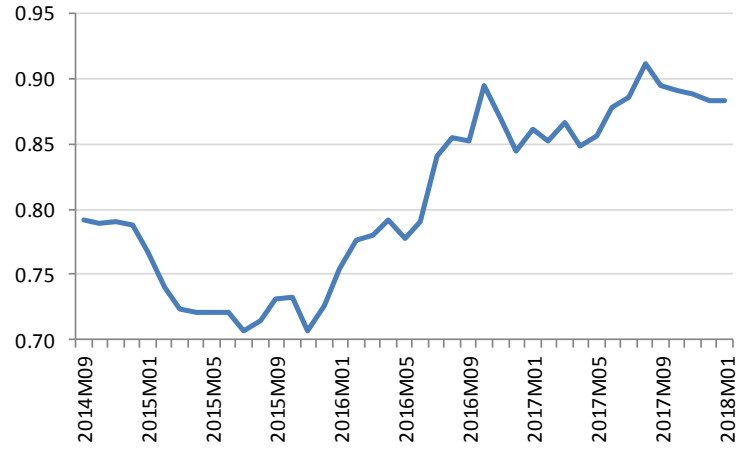

Международни валутни курсове

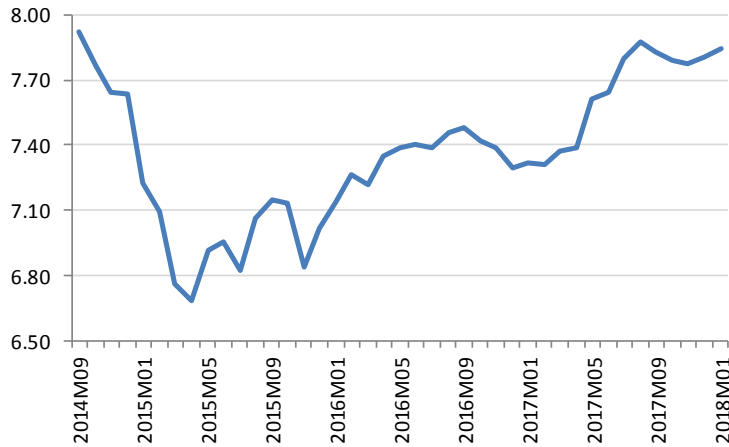
EUR/USD

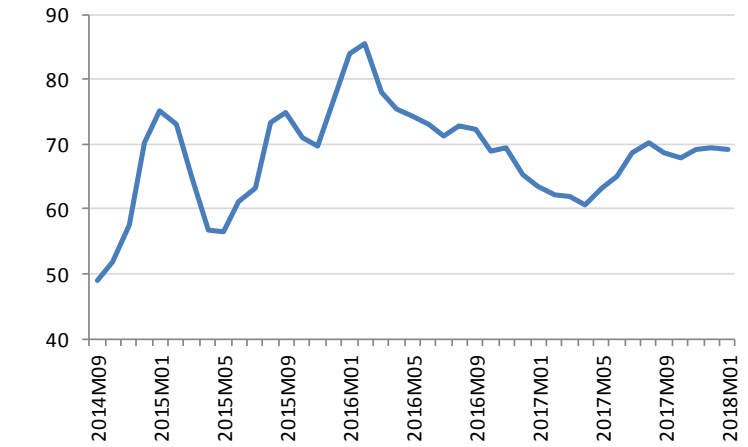
EUR/GBP

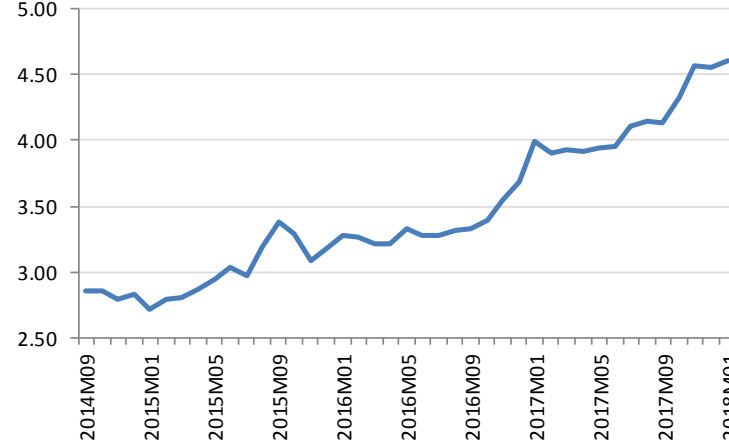
EUR/CHF

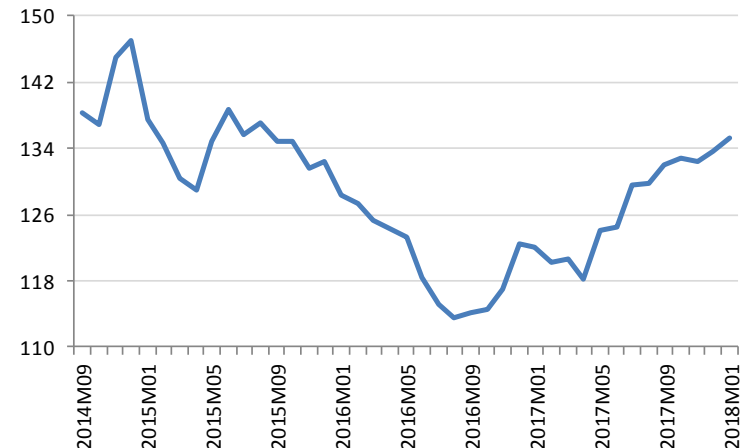
EUR/RUB

EUR/TRY

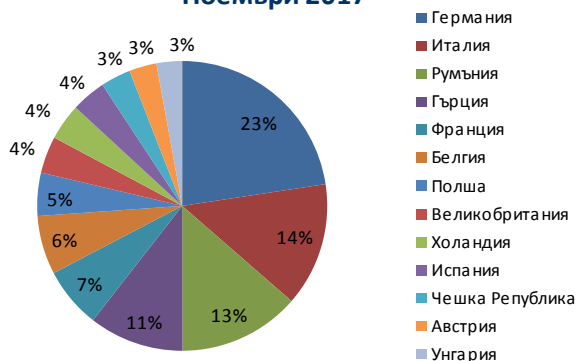

EUR/JPY

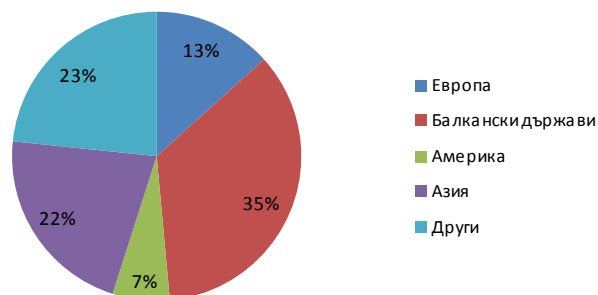

България: Външен сектор

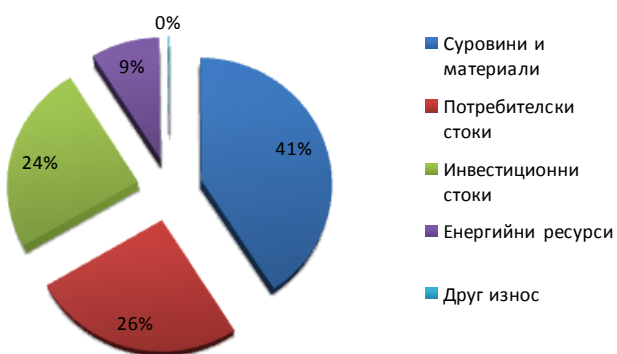
Износ: FOB по държави от ЕС: Януари - Ноември 2017

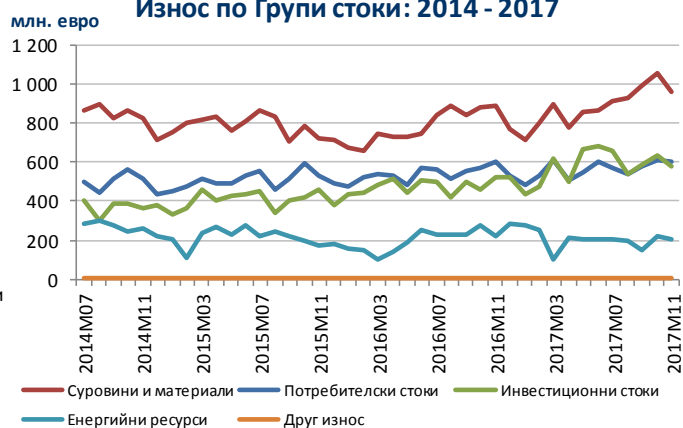
Износ: FOB по държави извън ЕС: Януари - Ноември 2017

Износ: FOB: Групи стоки - относителен дял към Ноември 2017

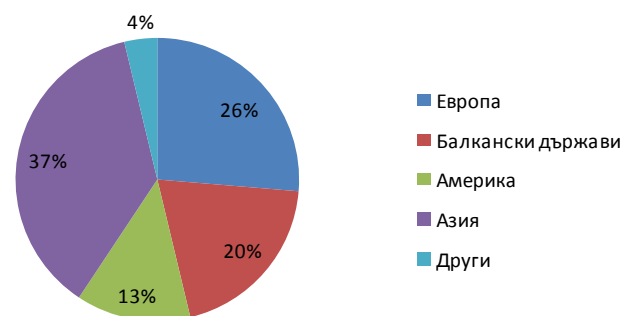
Износ по Групи стоки: 2014 - 2017

Внос: CIF по държави от ЕС: Януари - Ноември 2017

Внос: CIF по държави извън ЕС: Януари - Ноември 2017

Внос: CIF - Групи стоки - относителен дял към Ноември 2017

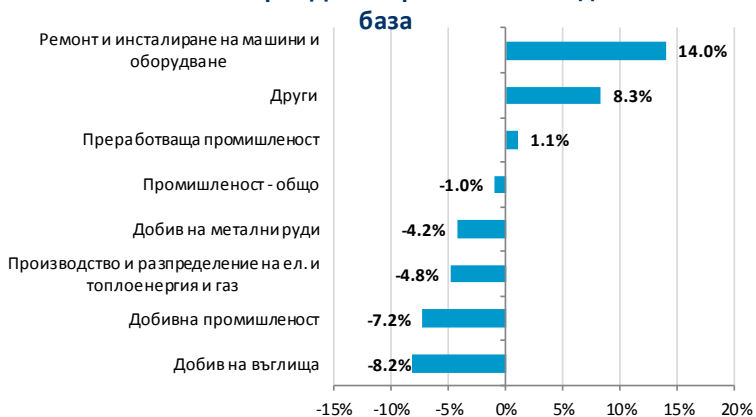

Внос по Групи стоки: 2014 - 2017

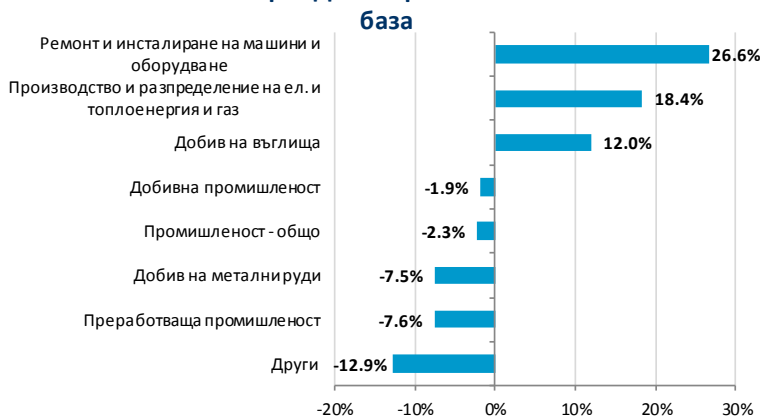

България: Реален сектор

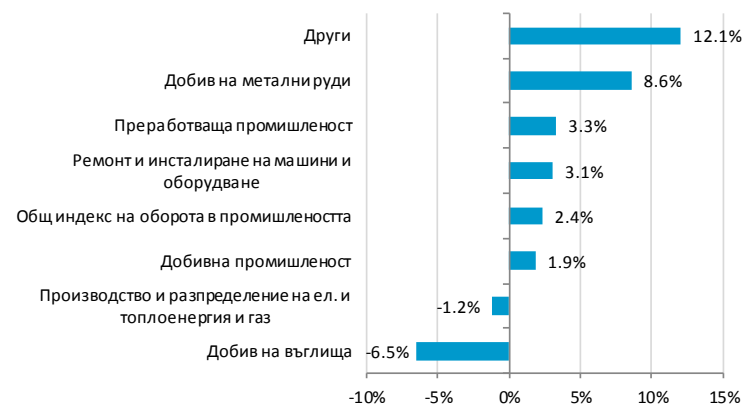
Индекси на промишленото производство: % изменение през Декември 2017 г. на годишна база

Индекси на промишленото производство: % изменение през Декември 2017 г. на месечна база

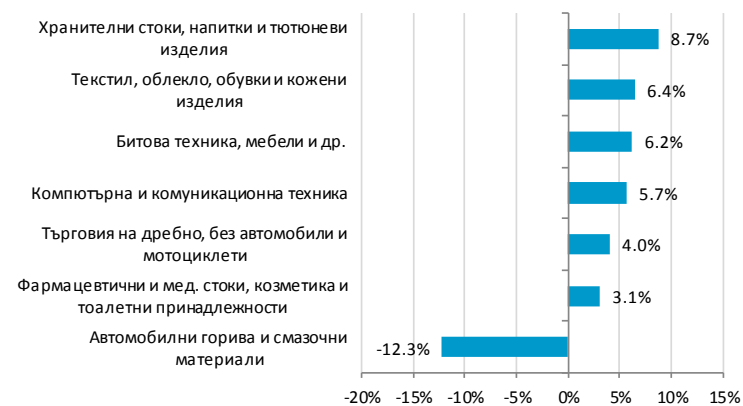
Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Декември 2017 г. на годишна база

Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Декември 2017 г. спрямо предходния месец

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Декември 2017г. на годишна база

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Декември 2017г. на месечна база

България: Реален сектор

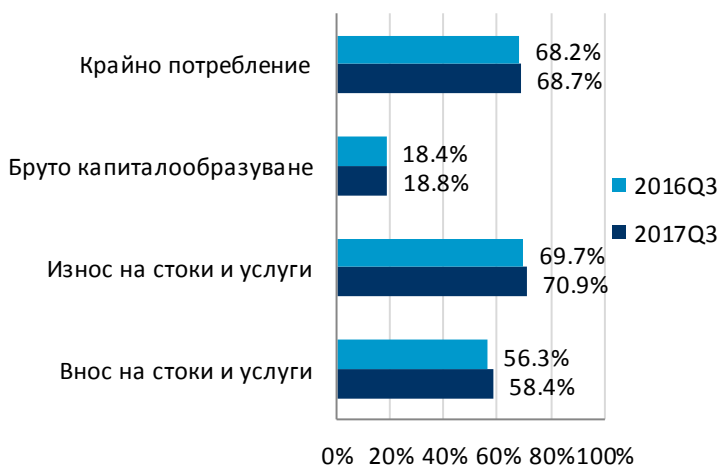
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - III-ро трим. спрямо предходното тримесечие на 2017 г.

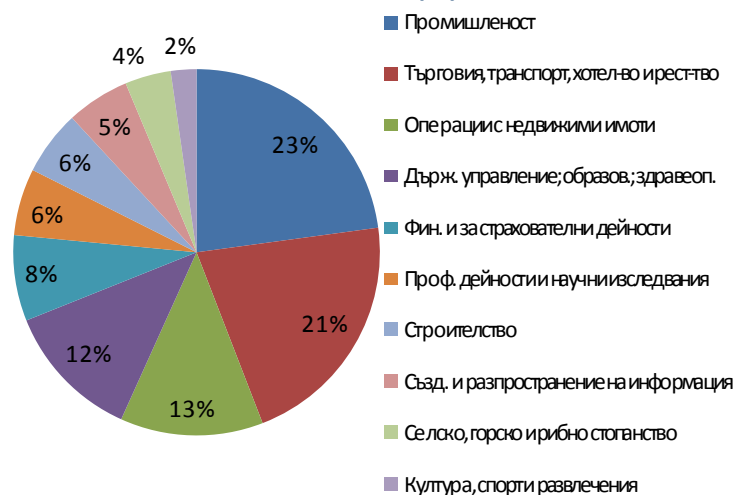
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - III-ро трим. спрямо съответното тримесечие на предх. година

БВП по елементи на крайно използване през трето тримесечие на 2016 и 2017 г.

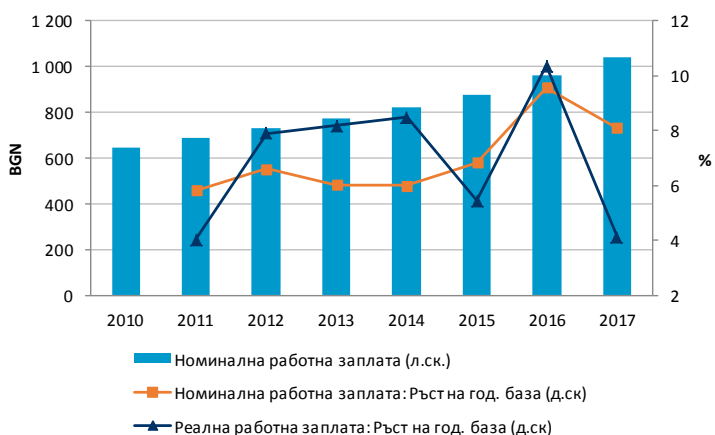

България: Отн. дял на ик. отрасли към Брутната добавена стойност (%) Q3 2017 г.

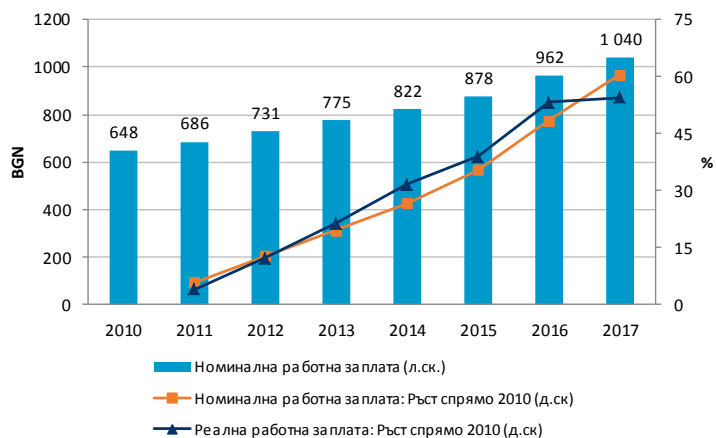

България: Реален сектор

Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение на годишна база

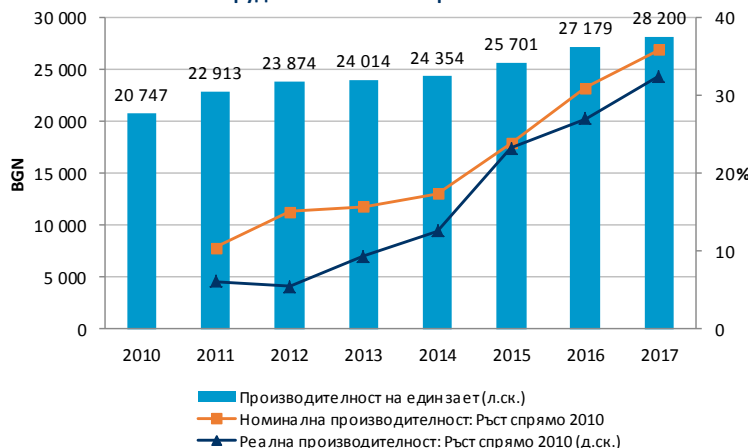
Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение спрямо 2010 г.

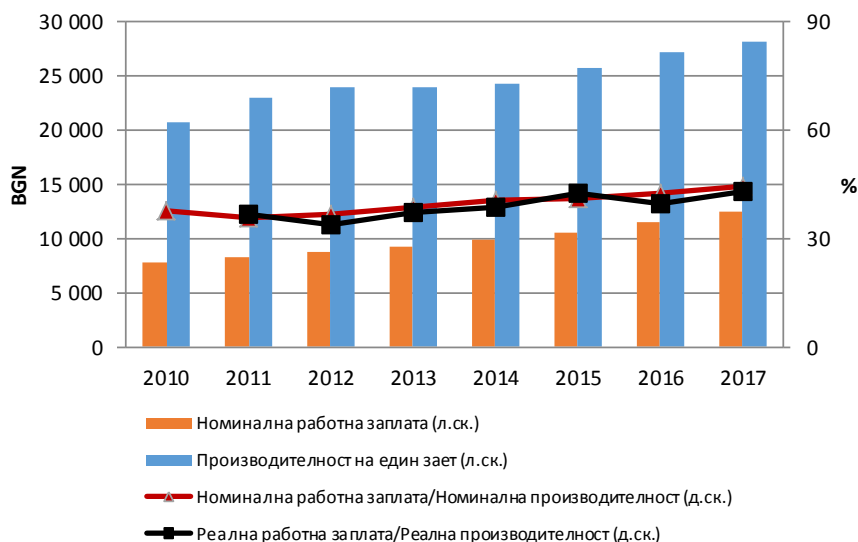
Динамика на номиналната и реалната производителност на труда: % изменение на год. база

Динамика на номиналната и реалната производителност на труда: % изменение спрямо 2010

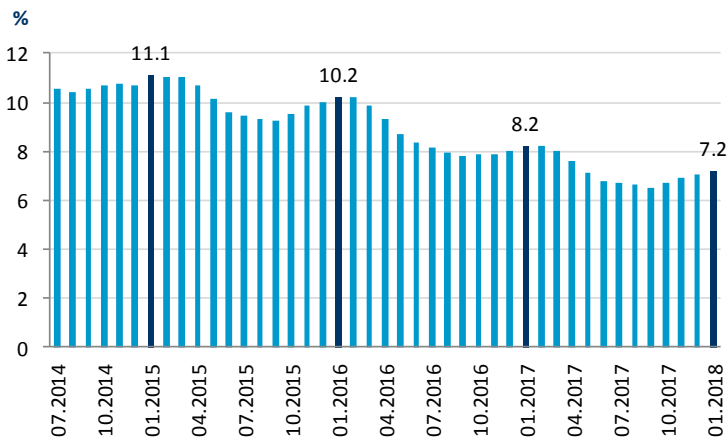

Съотношение на средна работна заплата към производителност на труда, % изменение на год. база

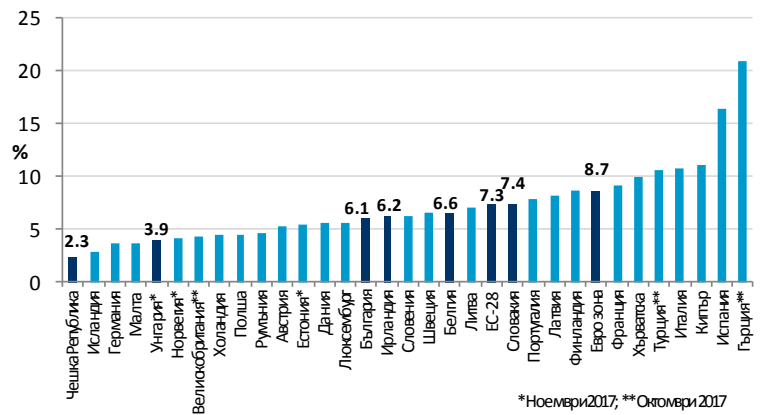

България: Реален сектор

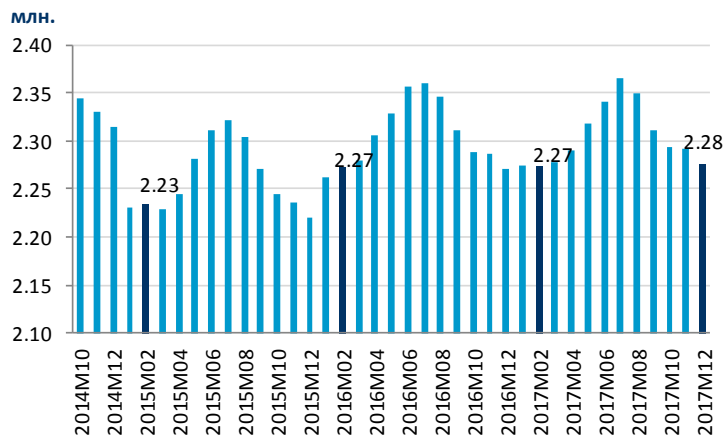
Равнище на безработица: Агенция по заетостта

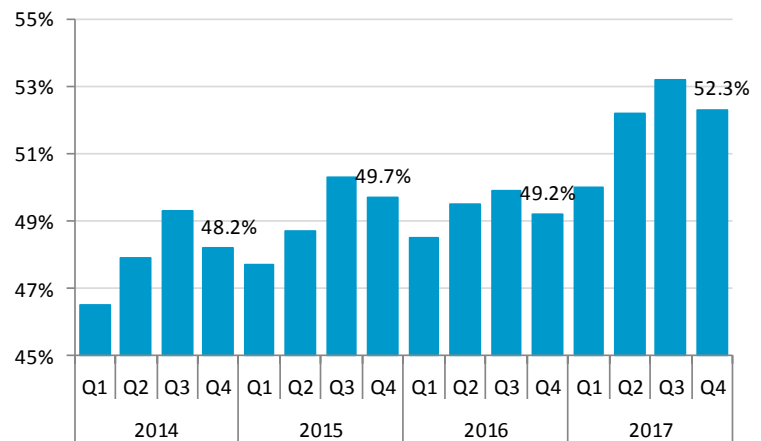
ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Декември 2017г.

България: Брой наети лица

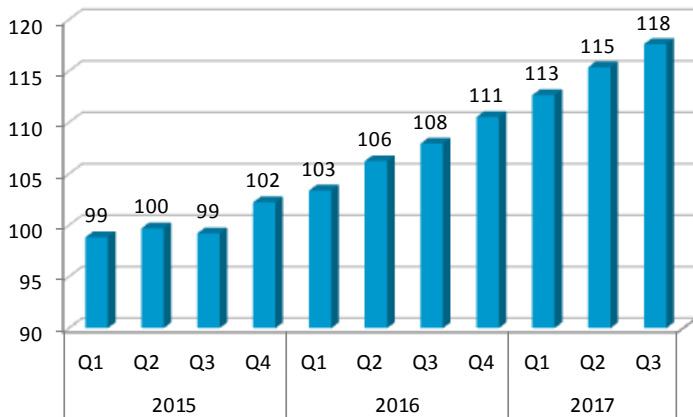

България: Коефициент на заетост

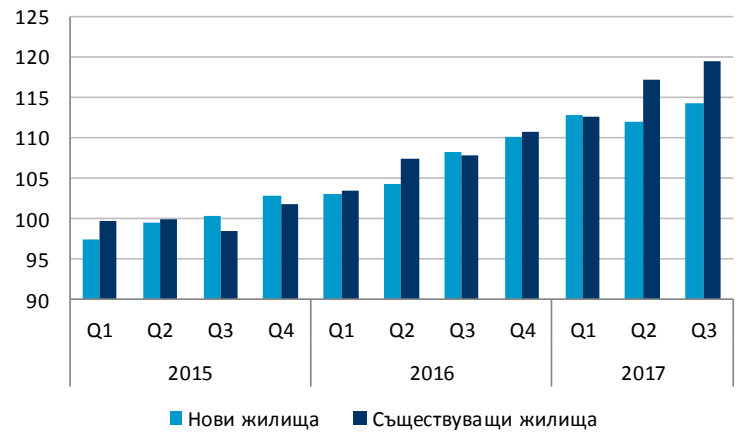

България: Реален сектор

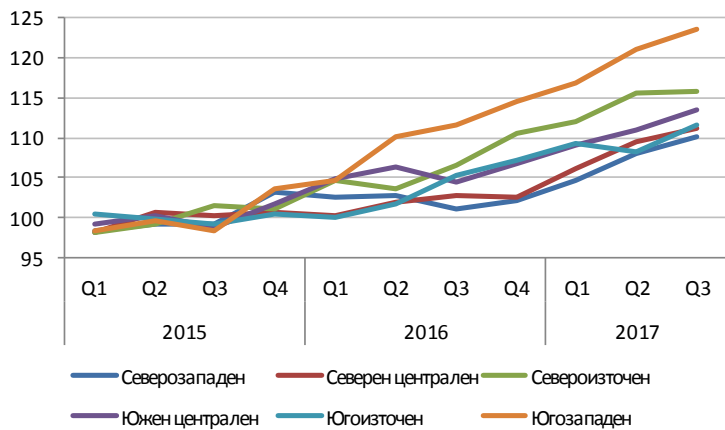
Индекс на цените на жилища (ИЦЖ)

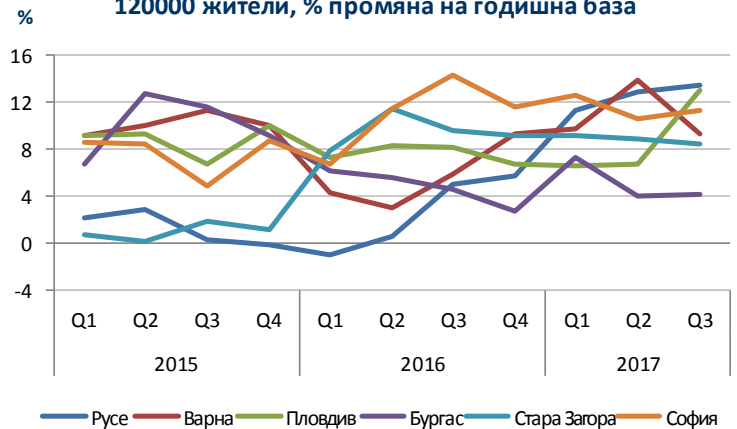
ИЦЖ: Нови и съществуващи жилища

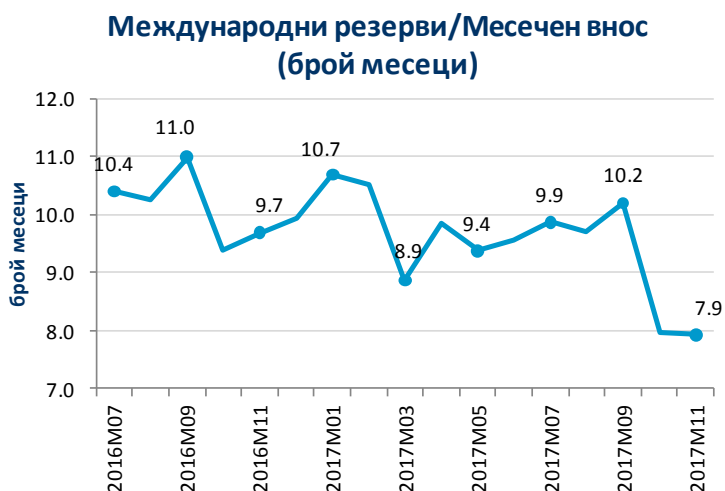
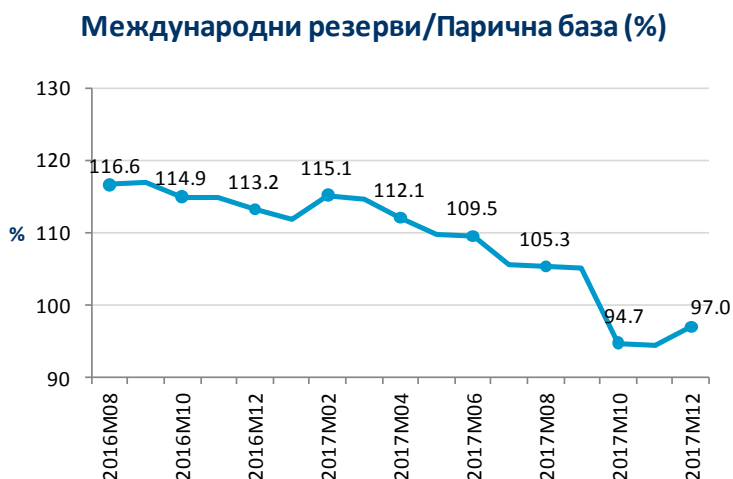
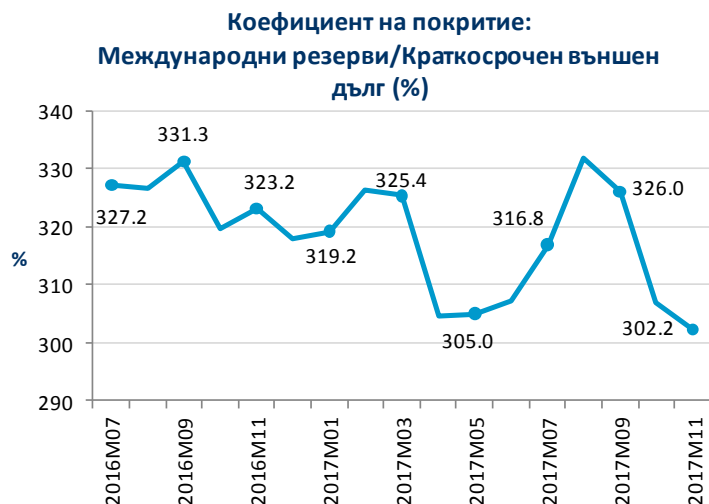
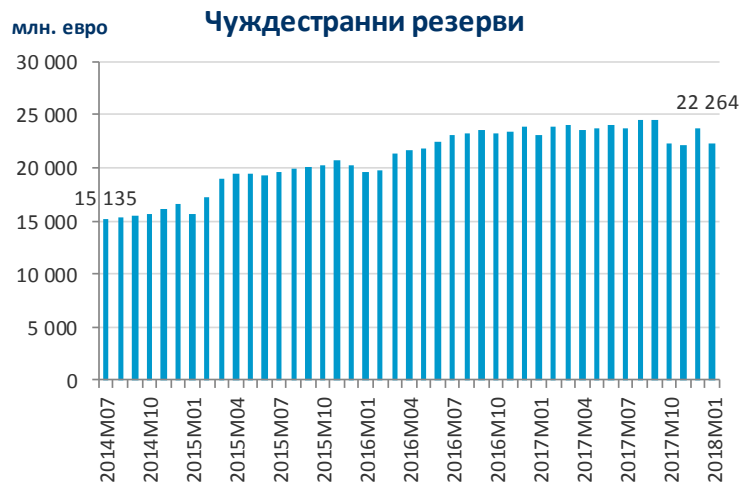
Индекс на цените на жилищата по региони

ИЦЖ за 6-те града в България с население над 120000 жители, % промяна на годишна база

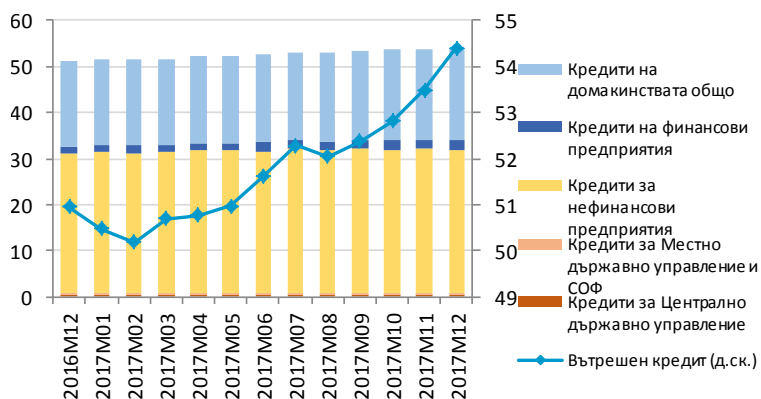

България: Паричен сектор

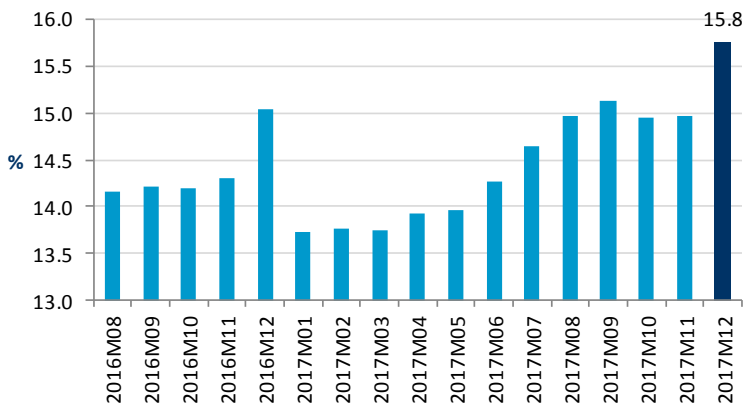

България: Паричен сектор

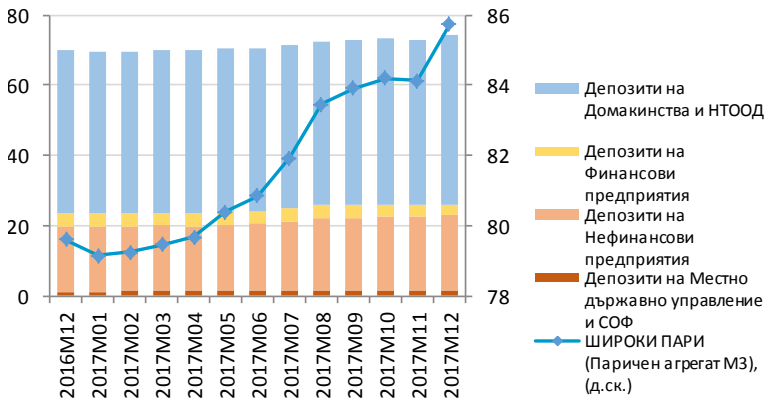
Кредити и вътрешен кредит (млрд. лв.)

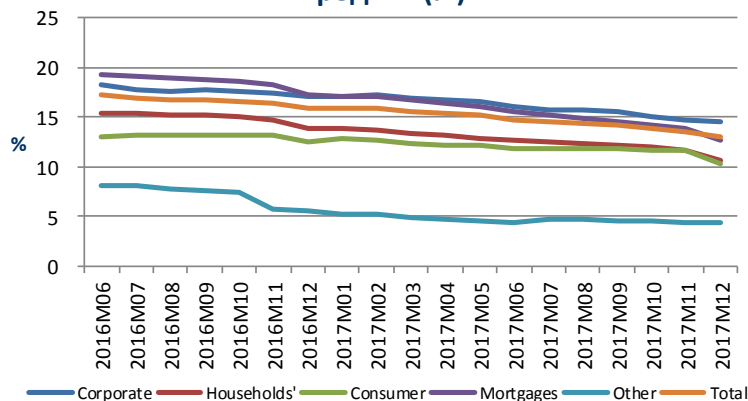
Пари в обращение/БВП (%)

Депозити и широки пари (M3), (млрд. лв.)

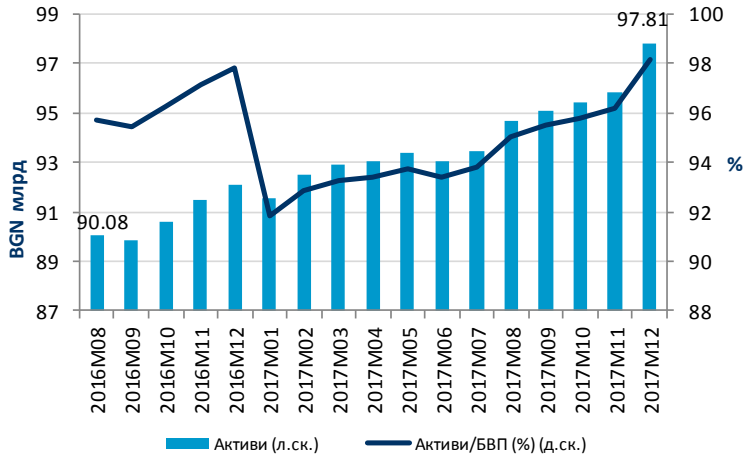

Банков сектор: Лоши и преструктурирани кредити (%)

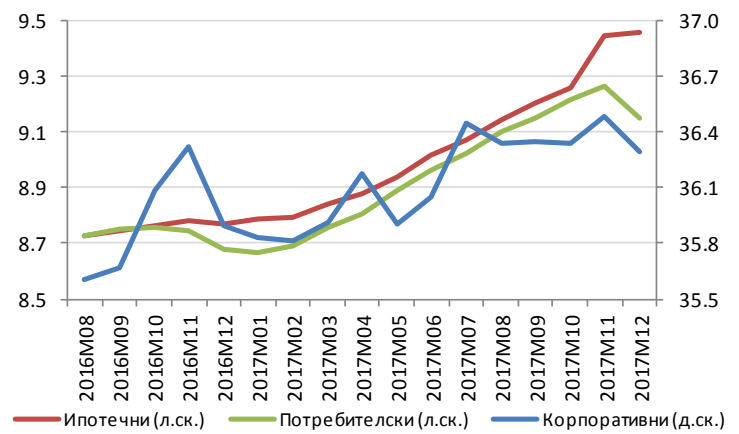

България: Банков сектор

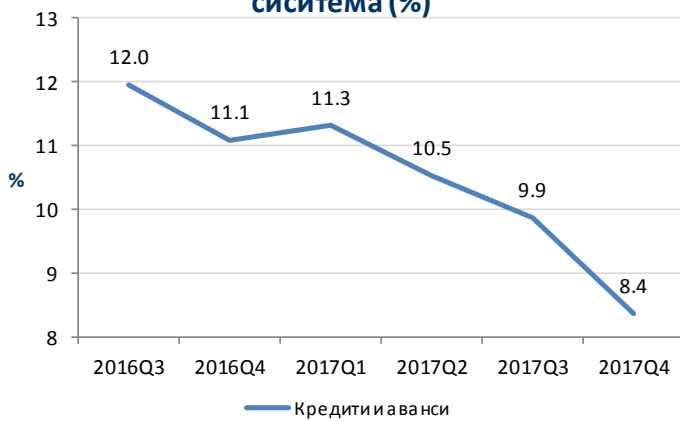
Активи

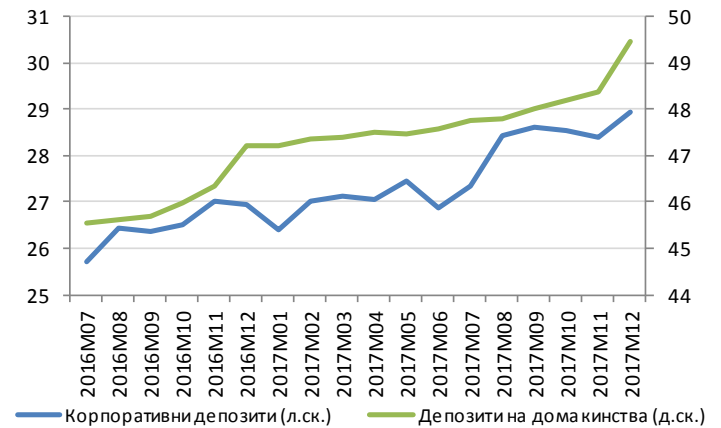
Кредити (BGN млрд)

Необслужвани кредити в банковата сиситема (%)

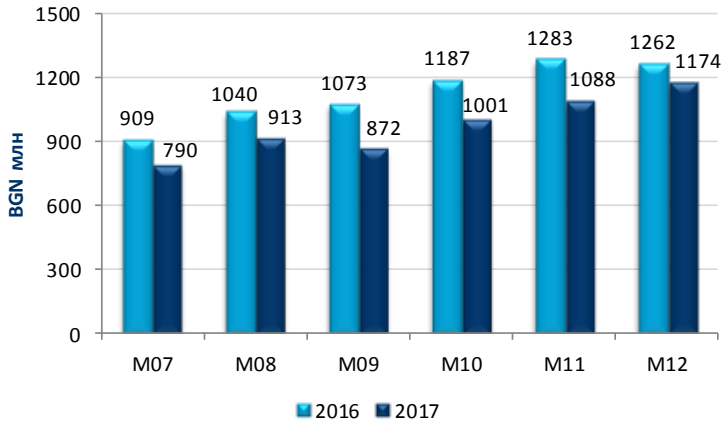

Депозити (BGN млрд)

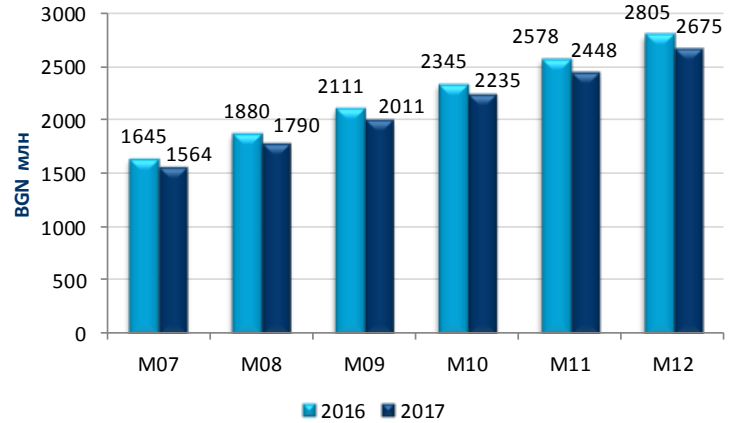

България: Банков сектор

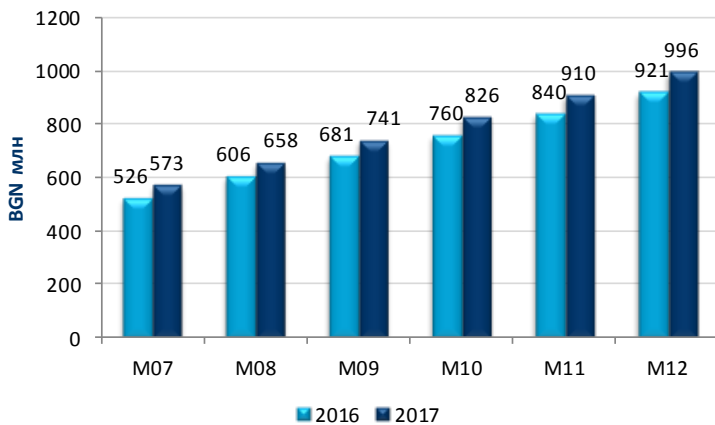
Нетна печалба

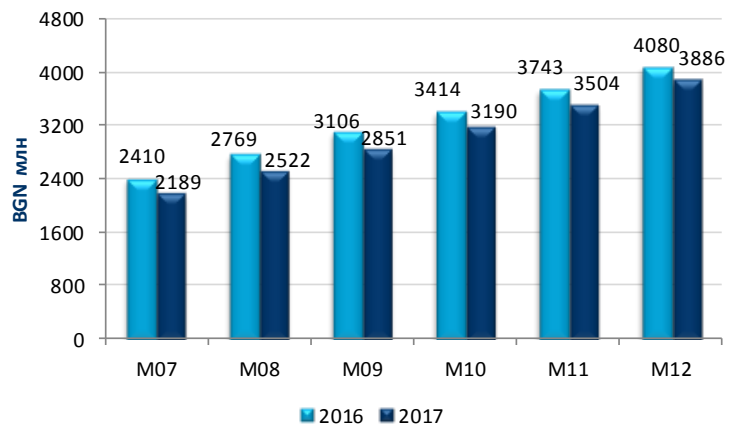
Нетен лихвен доход

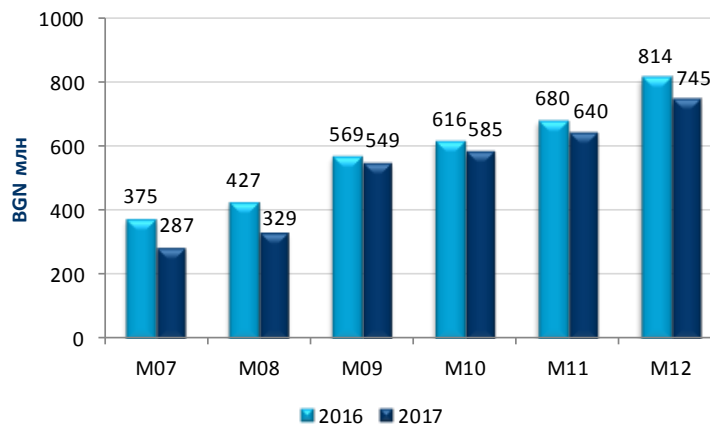
Нетен доход от такси

Нетен оперативен доход

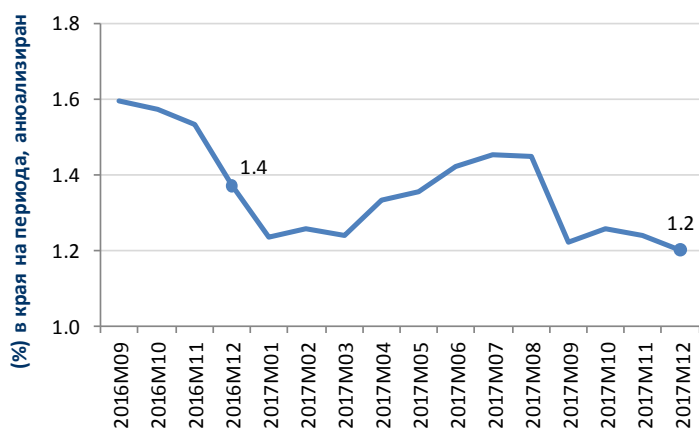

Обезценки

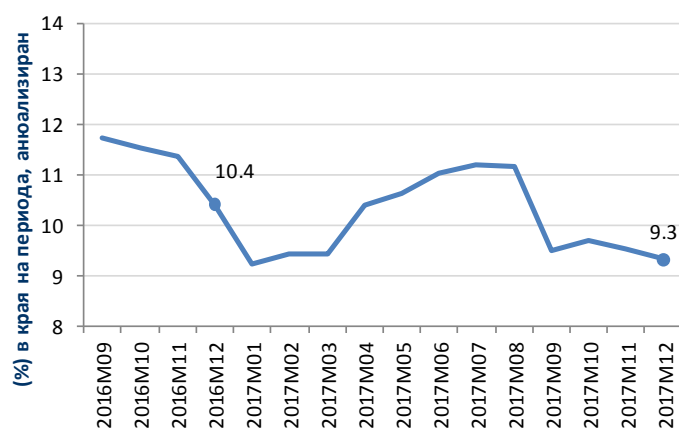

България: Банков сектор

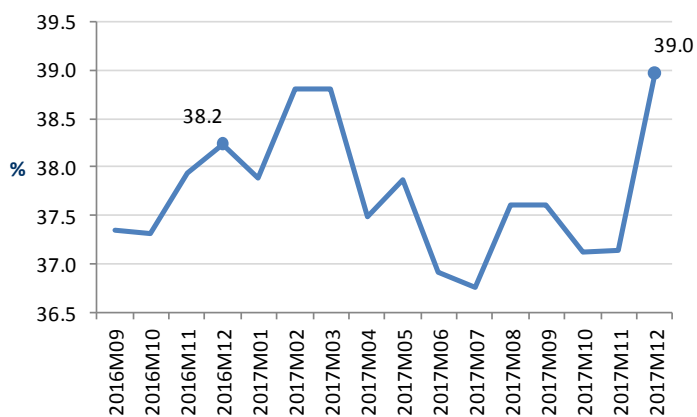
Възвръщаемост на активите (ROA)

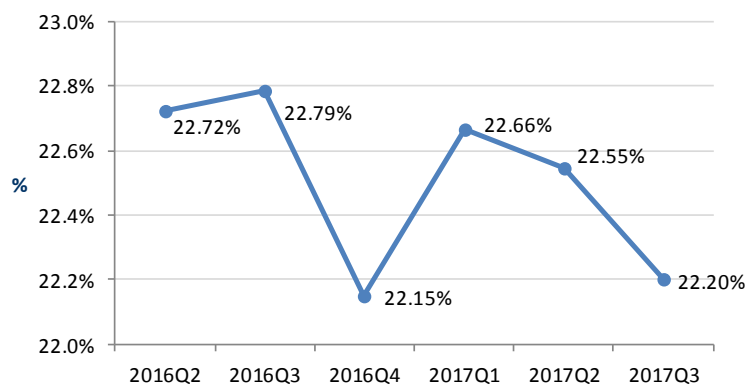
Възвръщаемост на капитала (ROE)

Коефициент на ликвидните активи (КЛА)

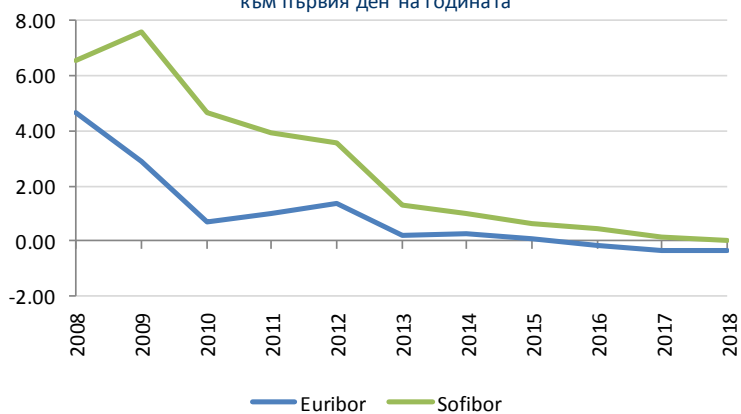
Съотношение на капиталова адекватност

България: Индекси и лихвени проценти

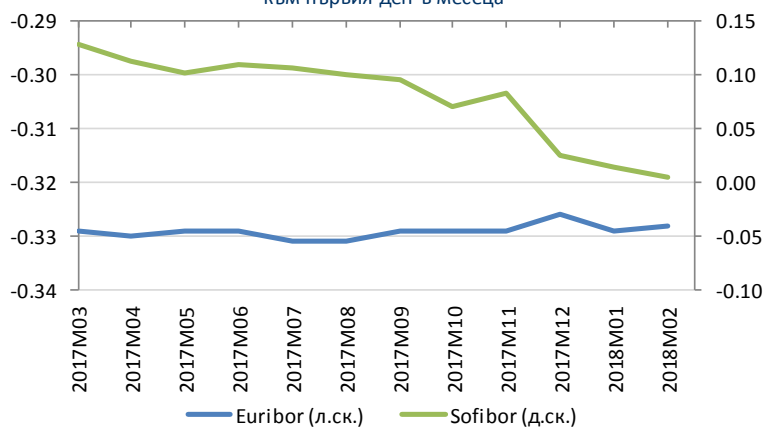
3-месечни индекси

към първия ден на годината

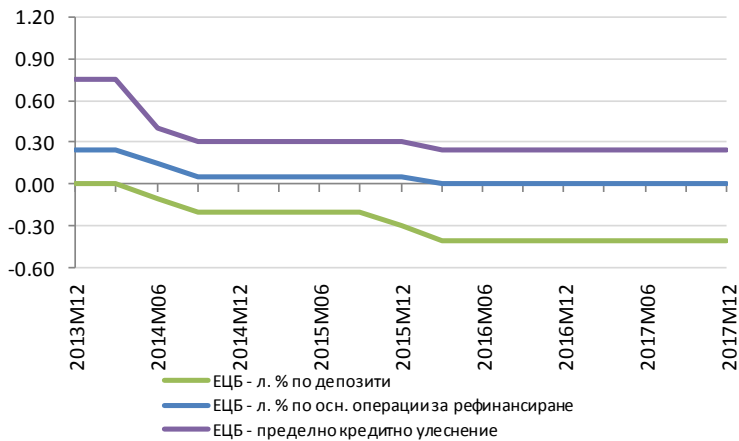

3-месечни индекси

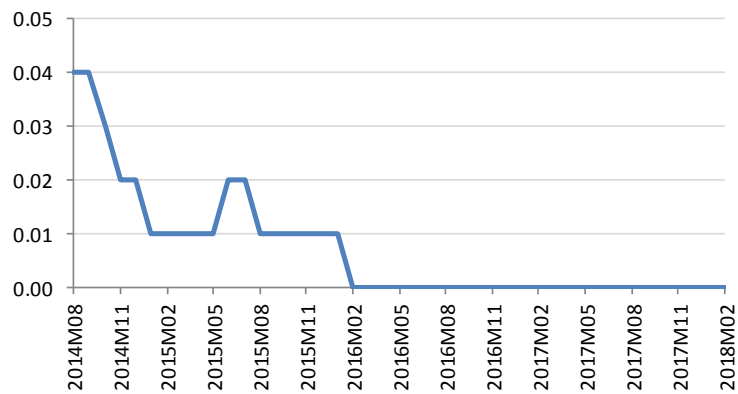
към първия ден в месеца

Лихвени проценти (%)

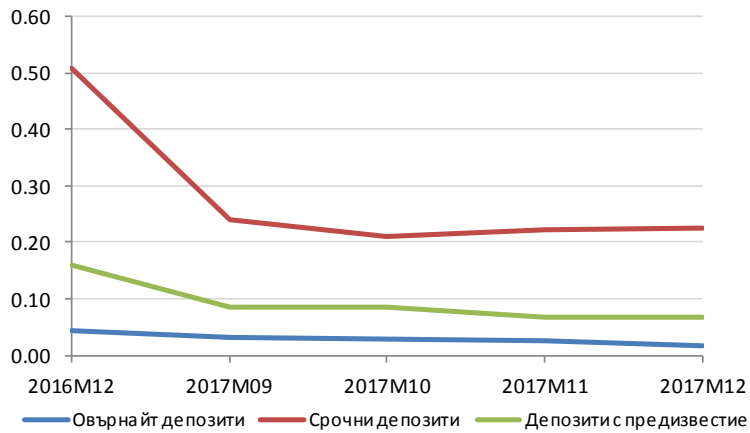

Основен лихвен процент на БНБ (%)

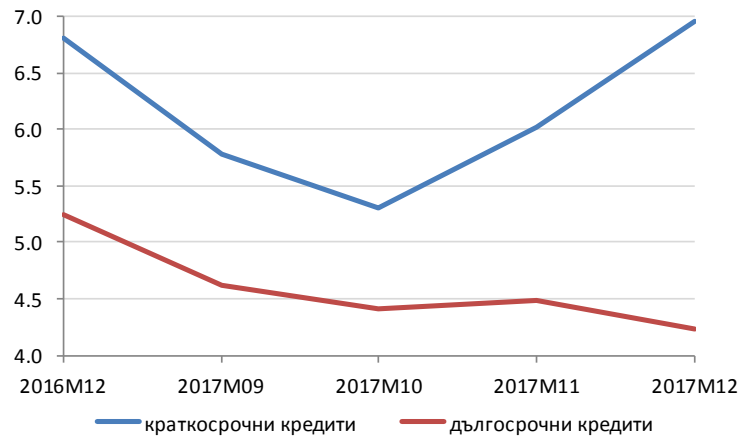

България: Лихвените проценти по нов бизнес по депозити и кредити

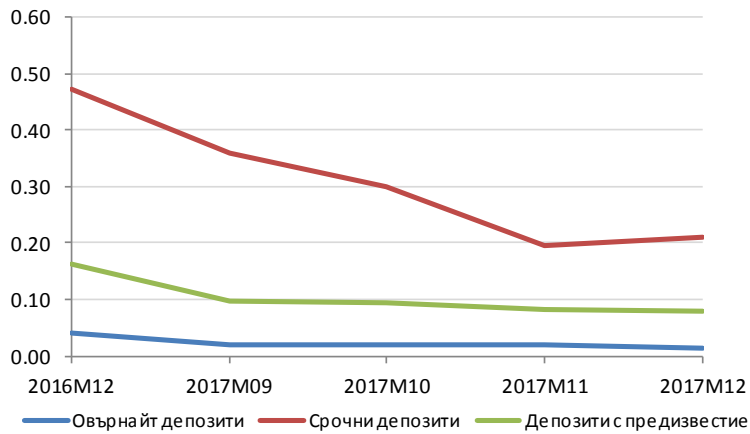
Лихвени проценти (%) в BGN

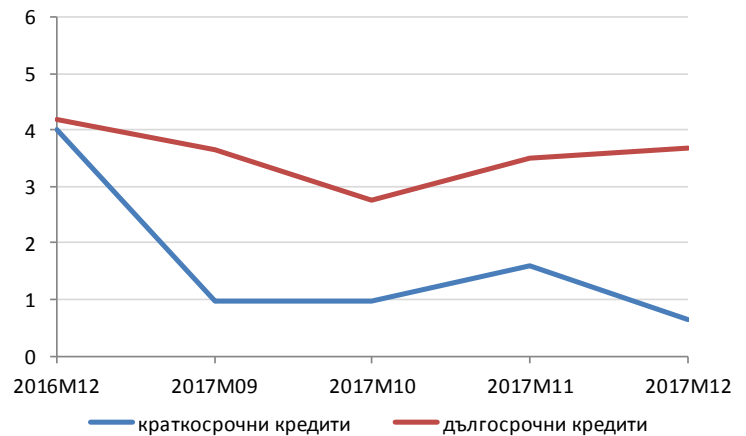
Лихвени проценти (%) в BGN

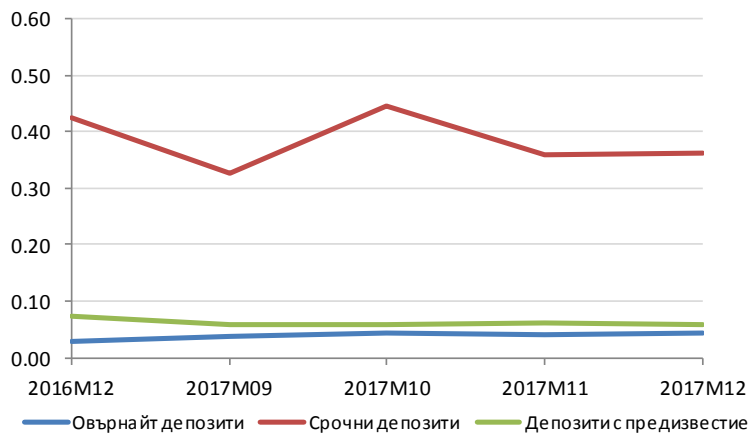
Лихвени проценти (%) в EUR

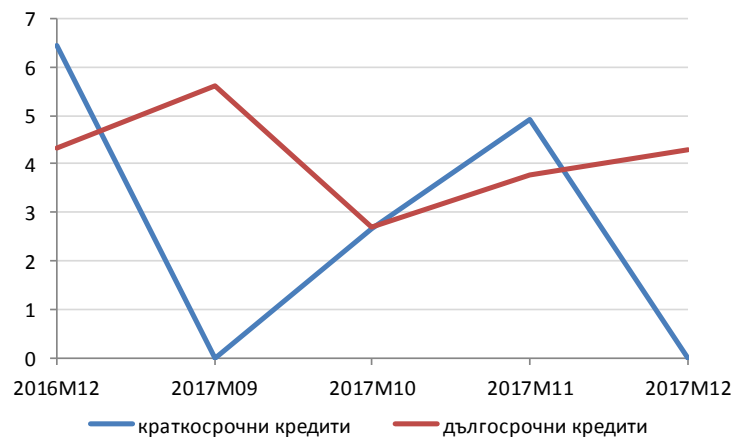
Лихвени проценти (%) в EUR

Лихвени проценти (%) в USD

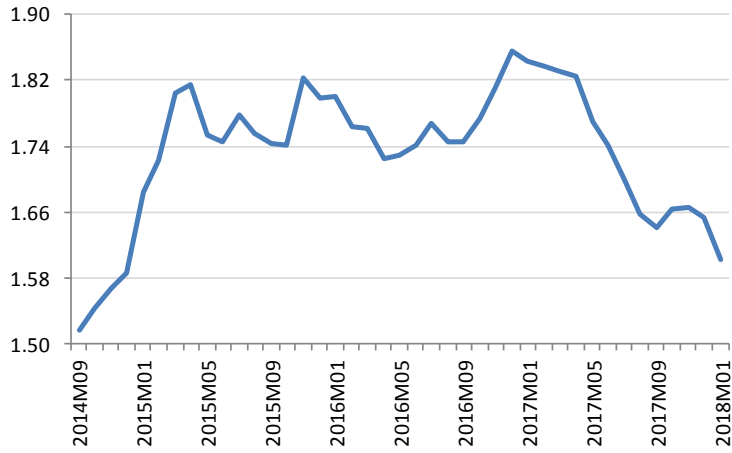

Лихвени проценти (%) в USD

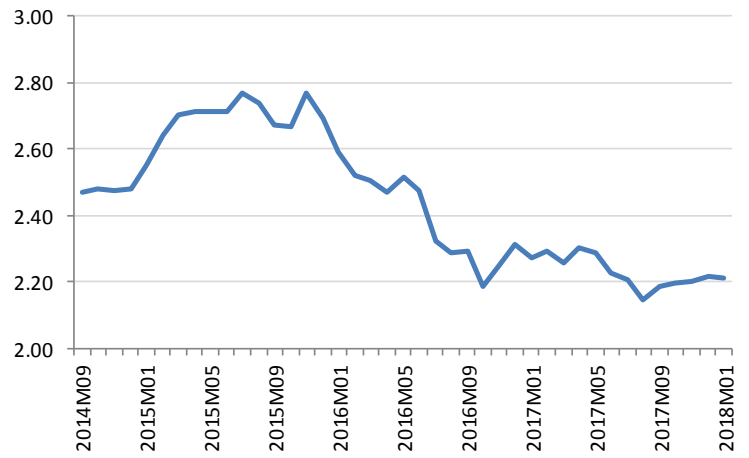

България: Валутни курсове

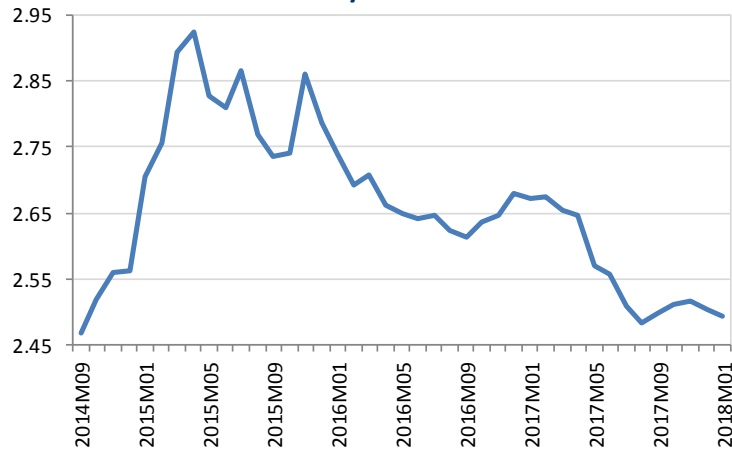
BGN/USD

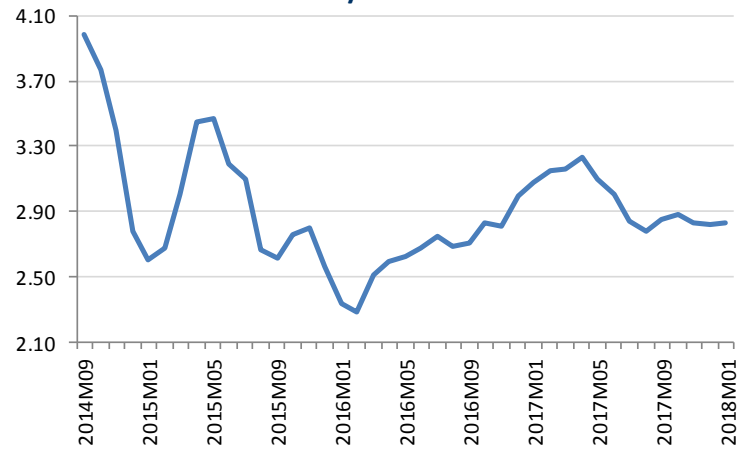
BGN/GBP

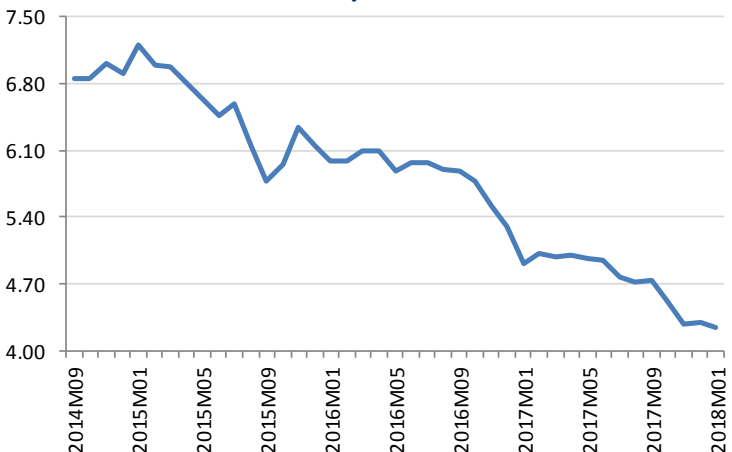
BGN/10CHY

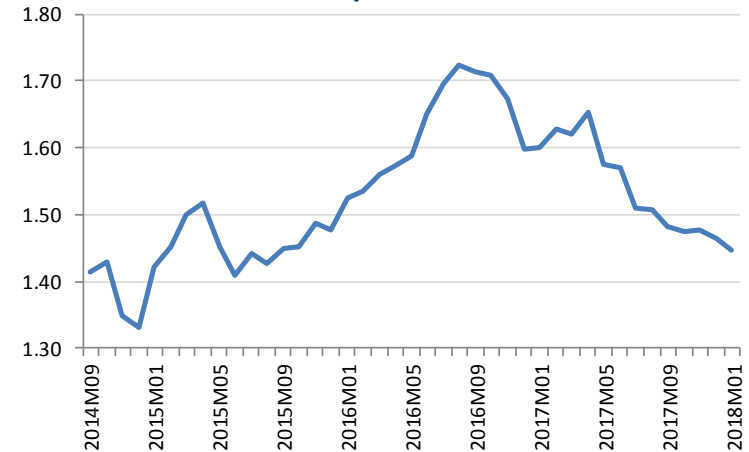
BGN/100RUB

BGN/10TRY

BGN/100JPY

ДЕФИНИЦИИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Управителният съвет на ЕЦБ определя основните лихвени проценти за еврозоната, както следва: Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране (MRO), който осигуряват основната ликвидност на банковата система. Процентът на MRO определя цената, при която банките могат да получат заем от централната банка за период от една седмица. Процентът на депозитното улеснение, който банките могат да използват за овърнайт депозити в Евросистемата. Лихвеният процент на депозитното улеснение е един от трите лихвени процента, който ЕЦБ определя на всеки шест седмици като част от своята парична политика. Ставката определя лихвата, която банките получават за внасяне на пари в централната банка за една нощ. От юни 2014 г. този процент е отрицателен. Ставката на пределното кредитно улеснение, която предлага овърнайт кредит на банките от Евросистемата. Ако банките имат нужда от пари през нощта, те могат да заемат от пределното кредитно улеснение срещу по-висок процент.

ВЪНШЕН СЕКТОР

ТЕКУЩА СМЕТКА

От 17 април 2015 г. в съответствие с Календара за разпространение на статистически данни БНБ започна регулярното публикуване на месечни данни за платежния баланс, съставени по шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). В европейския съюз преминаването към новите методологически изисквания на шестото издание на Ръководството бе координирано от европейската система на централните банки и европейската статистическа система. С шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008) се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност отделни подстатии се прекласифицират от статия Стоки (внос и износ) в статия Услуги (внос и износ), и обратно. Тези методологически промени водят до различия между данните за износа и вноса на стоки, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс, и тези съставяни от НСИ за статистиката на външната търговия. Поради това няма равенство между данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс. Съгласно статистиката на външната търговия, износет на стоки за първите два месеца на 2015 г. е в размер на 3483,1 млн. EUR, като се увеличава с 249,1 млн. EUR (7,7 %) в сравнение със същия период на 2014 г. (3234 млн. EUR). Вносет на стоки за януари – февруари 2015 г. възлиза на 3856,9 млн. EUR, като се повишава с 58,9 млн. EUR (1,6 %) спрямо същия период на 2014 г. (3797,9 млн. EUR). За отчетния период на 2015 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 373,8 млн. EUR (0,9 % от БВП), като дефицитът намалява със 190,2 млн. EUR спрямо януари – февруари 2014 г. (дефицит в размер на 564 млн. EUR, 1,3 % от БВП). Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия БНБ ще продължи практиката да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия, както и поддържането на съответните серии от данни. Тези материали се съдържат в публикацията Платежен баланс и са публикувани на интернет страницата на БНБ. По-подробна информация за тези методологически промени има в материала Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция. По отношение на преките инвестиции с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив. Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, в приложението Преки инвестиции към публикацията Платежен баланс и в таблиците за преките инвестиции данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията. В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за февруари възлизат на 53,9 млн. EUR (при 94,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 128,2 млн. EUR (при 137,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). Преките инвестиции в чужбина за февруари възлизат на 9,4 млн. EUR (при 5,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките инвестиции в чужбина са отрицателни в размер на 16,6 млн. EUR (при положителни в размер на 108,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението Преки инвестиции (януари – февруари 2015 г.) на публикацията Платежен баланс, а данни – в таблица 10 – Преки инвестиции на публика-

цията. Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсации на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси. Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно EURпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износа - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информация от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на производението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, “Пътнически транспорт” и “Компенсация на наетите - кредит” на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценките за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Национал-

ният статистически институт. Оценка на размера на разходите, направени по време на едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010 За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсации на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България” (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009. Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услу-

ги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприсъединителните и присъединителните фондове на европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценка на емигрантските преводи се базира на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички транзакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10 % от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задлъжнялост, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж “European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10 % от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в Грешки и пропуски (нето), както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – производствен метод - национално ниво

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху

продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - Метод на доходите - национално ниво

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - Разходи за крайно потребление - национално ниво

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността, строителството, търговията и услугите

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

Наблюдение на потребителите

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0,5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Инвестиционна активност в промишлеността

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетиранието на мениджърите се провежда два пъти в годината - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомвриското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата.

Индекси на промишленото производство, индекси на оборота в промишлеността

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

Туризм

При наблюдението и разработката на данните за туризма Националният статистически институт (НСИ) е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм и Методологическото ръководство на Евростат. Съгласно тези дефиниции международен турист е всеки посетител, пристигащ в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживее, поне за 24 часа, но за не повече от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане.

Целите на посещение в дадена страна могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности, спортни мероприятия и др.);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други (образование, лечение и др.).

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са получени на базата на месечна информация от Министерството на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на базата на информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни“ са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са получени въз основа на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Индекси на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизирани индекси на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година.

Индекси на цени на производител на вътрешния и на международния пазар в промишлеността

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произвеждани и продавани от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

Индекси на цените на производител в селското стопанство

Изследванията за цените в селското стопанство се провеждат в съответствие с основните изисквания за Методологията на Евростат за индексите на селскостопанските цени (Handbook for Agricultural Price Indices). По този начин се постига хармонизация в областта на статистиката на цените и индексите в селското стопанство с практиката в ЕС по отношение на:

- използваните дефиниции;
- механизмите за регистрация на цените;
- типа на изчисляваните индекси;
- периодичността при провеждане на наблюденията;
- използваните номенклатури;
- дефинирането на подбраните продукти чрез качествени, количествени, видови и други ценообразуващи характеристики.

Обект на наблюдение са цените на производител на произведените от земеделските стопанства растителни и животински продукти и селскостопански животни и на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство.

Цената на производител в селското стопанство е цената, която земеделското стопанство получава за продадените от него селскостопански продукти/живи животни. Тя се отчита на първия пазарен етап от движението на стоките - „цена от производителя за пазара”. Цената на производител не включва получените от стопанството субсидии върху селскостопанските продукти/животни, транспортните разходи и данъците. ДДС също се изключва при формирането на цената.

Изследването за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство (Input I), се осъществява чрез провеждането на пет наблюдения, в рамките на които се наблюдават цените на:

- минералните торове;
- фуражите;
- продуктите за растителна защита;
- ветеринарномедицинските продукти;

- посевния и посадъчния материал.

Наблюдаваната цена е цената, която купувачът действително е платил за средствата за закупуването на стоките и услугите за текущо потребление. Тя включва данъците и таксите и изключва субсидиите (ако има такива) и приспадаемия ДДС.

Единици на наблюдение

Единиците за наблюдение в рамките на изследванията на селскостопанските цени са земеделските стопанства - юридически и физически лица, и селскостопанските и ветеринарните аптеки. За всяко от наблюденията се формира списък от респонденти, като през годините се поддържа стабилен брой регистрации на цени по продукти/категории животни и средства за производство.

Наблюденията са изчерпателни и включват всички единици над определен стойностен праг. Критерий за подбора е стойността на продажбите на селскостопански продукти/животни - за цените на производител в селското стопанство, и стойността на разходите за покупки на стоки и услуги за междинно потребление - за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство. За осигуряване на представителност на цените освен поддържането на определен брой регистрации в отчетния период се осигурява обхват на поне 50 % от стойността на продажбите за всеки отделен продукт/категория животни или от стойността на покупките на стоки и услуги за междинно потребление за съответната година.

Източници на информация

Източник на информация са еднократни статистически формуляри за събиране на данни за качествените и количествените характеристики на селскостопанските продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление и тримесечни въпросници за цените на производител на селскостопанските продукти/живите животни и за цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство.

С еднократните въпросници се осигурява информация за изграждането на номенклатура на наблюденията. Актуализация на номенклатурите се извършва периодично - обикновено в годините, завършващи на 0 и на 5, при смяна на базата на Евростат.

С тримесечните въпросници се осигурява регулярно информация за цените на включените в номенклатурите на наблюденията селскостопански продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство.

Изчисляване на средни цени

В рамките на тримесечните изследвания се изчисляват средни месечни и тримесечни цени. Месечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от всички регистрирани цени. Тримесечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от месечните.

Изчисляване на индекси

Изчисляването на ценовите индекси се извършва по формулата на Ласпер. Този тип индекс има постоянна теглова структура, като базисният период за теглата и цените е един и същ. Като тегла за изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство се използват стойностите на продажбите на селскостопанска продукция, а за индексите на цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство - стойностите на покупките на междинно потребление. Теглата се изчисляват в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство.

Индексите се изчисляват при три бази: предходна година, съответно тримесечие на предходната година и година, завършваща на 0 или 5 (база на Евростат).

За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите за текущо потребление (Input 1) освен индексите, изчислени за всяка от петте групи продукти, се използват и индекси на стоки и услуги, наблюдавани в рамките на наблюдението на потребителските цени.

Използвани класификации

За изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство е използвана Националната класификация на продукцията в селското, горското и рибното стопанство в България (ПРОДАГРО). Класификацията ПРОДАГРО се използва като база за разпад на продуктите за наблюдение съгласно техните качествени и количествени характеристики. За наблюденията на цените на стоките и услугите за текущо потребление се използват собствени класификации, изградени в рамките на еднократните проучвания за съставяне на списък с представителните продукти. За изчисляване и предоставяне на Евростат на хармонизирани индекси на цените в селското стопанство се използва класификацията PRAG (класификация на селскостопанските цени в базата данни на Евростат New CRONOS).

Отчитане на влиянието на качеството върху цените на селскостопанските продукти

За да бъдат елиминирани различията в цените, свързани с измененията в качеството, вида, количеството и опаковките, подобрите продукти са дефинирани чрез качествени, количествени, видови и други характеристики, които оказват влияние върху изменението на цените. Когато даден конкретен продукт отпада от изследването, той се заменя с нов, с близки характеристики на отпадналия от изследването. Новият продукт също трябва да бъде представителен.

Изчисляване на индекси на стоките и услугите с инвестиционно предназначение, използвани в селското стопанство (Input II)

Изчисляването на ценови индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство също се извършва по формулата на Ласпер, като използваните тегла са стойностите на направените от земеделските стопанства покупки на стоки и услуги с инвестиционно предназначение, изчислени в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство. За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се използва информация от изследвания, провеждани от НСИ в областта на статистиката на потребителските цени, външната търговия и краткосрочната бизнес статистика.

На базата на изчислените индекси на стоките и услугите за текущо потребление и на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се изчислява общ индекс на цените на средствата за производство в селското стопанство (Total Input).

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брунтните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брунтните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банковите резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата паричен мултипликатор.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Парич-

ният мултипликатор е функция на съотношението пари извън банките / депозити и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. Останали позиции (нето) включват неклаифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100. SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от

3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като KBC, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степенята, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспектен по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и KBC не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.